

НАЦІОНАЛЬНА АКАДЕМІЯ НАУК УКРАЇНИ
НАЦІОНАЛЬНА БІБЛІОТЕКА УКРАЇНИ ІМЕНІ В. І. ВЕРНАДСЬКОГО

**КАТАЛОГИ
НАЦІОНАЛЬНОЇ БІБЛІОТЕКИ УКРАЇНИ
імені В. І. ВЕРНАДСЬКОГО**

Довідник

Київ 2017

УДК 027.021:027.34/35(036)

ББК 78.37я2

K29

Каталоги Національної бібліотеки України імені В. І. Вернадського : довідник / НАН України, Нац. б-ка України ім. В. І. Вернадського ; уклад. : Ю. Л. Фіх, Т. В. Добко ; за участю Л. В. Коновал, О. П. Ткаченко ; наук. ред. Т. П. Павлуша ; відп. ред. Т. В. Добко. – Київ, 2017. – 72 с.

ISBN 978-966-02-8340-4

Довідник характеризує систему каталогів Національної бібліотеки України імені В. І. Вернадського (НБУВ). Подано інформацію про карткові, друковані, електронні, цифрові імідж-каталоги і картотеки НБУВ. Вміщено інформацію про книжкові багатства НБУВ, про склад бібліотечних фондів, представлених рідкісними виданнями і колекціями. Видання сприятиме популяризації довідково-бібліографічних ресурсів, ефективності бібліографічного пошуку та використанню фондів НБУВ.

Для широкого кола користувачів.

УДК 027.021:027.34/35(036)

ББК 78.37я2

Укладачі

Ю. Л. Фіх, Т. В. Добко,
за участю Л. В. Коновал, О. П. Ткаченко

Відповідальний редактор

Т. В. Добко

Науковий редактор

Т. П. Павлуша

Рецензенти

К. В. Лобузін, П. І. Шекера,
О. Г. Яковенко

Затверджено до друку вченою радою
Національної бібліотеки України імені В. І. Вернадського

© Ю. Л. Фіх, Т. В. Добко.
Укладання, 2017

© Національна бібліотека України
імені В. І. Вернадського
НАН України, 2017

ISBN 978-966-02-8340-4

Вступ

Національна бібліотека України імені В. І. Вернадського (НБУВ) є найбільшою бібліотекою України, головним науково-інформаційним центром. Бібліотека входить до числа двадцяти найбільших національних бібліотек світу.

Книгозбірня заснована 2 (15) серпня 1918 року з ініціативи видатних вчених, академіків Володимира Івановича Вернадського, Дмитра Івановича Багалія, Агатангела Юхимовича Кримського та інших учених як Всенародна бібліотека Української держави. З 1988 року заклад носить ім'я В. І. Вернадського. Фонди Бібліотеки універсальні за змістом і налічують понад 15,5 млн одиниць зберігання – видання від початку книгодрукування до наших днів. Унікальне зібрання Бібліотеки включає книги, журнали, продовжувані видання, карти, ноти, образотворчі матеріали, рукописи, стародруки, газети, документи на електронних носіях інформації.

Бібліотека має найповніше в державі зібрання пам'яток слов'янської писемності та рукописних книг, архіви та книжкові колекції видатних діячів української і світової науки та культури. Щорічно до її фондів надходять 130–140 тис. документів (книг, журналів, газет тощо). Бібліотека комплектується виданнями України та зарубіжних, отримує примірник дисертацій, які захищаються на території України, веде міжнародний книгообмін з понад 670 науковими закладами і книгозбірнями 68 країн світу. До Бібліотеки як депозитарію документів і матеріалів ООН в Україні надсилаються публікації цієї організації та її спеціалізованих установ. З 1998 р. здійснюється цілеспрямоване формування фонду електронних документів.

Як науково-дослідна установа Національної академії наук (НАН) України, НБУВ здійснює наукові дослідження з бібліотекознавства, бібліографознавства, книгознавства, документознавства, архівознавства, інформатизації бібліотек.

На базі НБУВ діє Рада директорів наукових бібліотек та інформаційних центрів академії наук – членів Міжнародної асоціації академії наук, Асоціація бібліотек України, Українське біографічне товариство.

Універсальними інформаційними ресурсами Бібліотеки користуються понад 300 тис. читачів, яким щорічно видається біля 3 млн документів. Їх бібліотечно-інформаційне обслуговування здійснюється в 16 галузевоспеціалізованих залах (корпус по Голоосівському проспекту, 3) та у шести читальних залах корпусу по вул. Володимирській, 62, де розміщено найбільше в Україні зібрання газет, фонди рукописів, стародруків і рідкісних видань, образотворчого мистецтва, нотних видань, зібрання фонду юдаїки, а також значна частина Архівного фонду НАН України.

Довідково-пошуковий апарат НБУВ складається з системи бібліотечних каталогів та картотек, фонду довідково-бібліографічних видань обсягом понад 200 тис. примірників, які є найважливішою частиною довідково-бібліографічного

апарату бібліотеки. Система каталогів включає генеральний алфавітний каталог, читачькі алфавітний і систематичний каталоги та понад 30 каталогів і картотек спеціалізованих підрозділів Бібліотеки.

З упровадженням автоматизованих інформаційних технологій бібліотечні каталоги значно змінилися. Електронний каталог об'єднав пошукові можливості алфавітного, систематичного і предметних каталогів, а також різні види видань.

З 1994 року у НБУВ здійснюється мережеве інформаційне обслуговування читачів електронними ресурсами веб-порталу (<http://www.nbuv.gov.ua>). Бібліотека щоденно поповнює фонди та бази даних (БД) новою інформацією, створює бібліографічні, реферативні, оглядово-аналітичні продукти. Довідково-пошукова система НБУВ постійно розвивається. До послуг користувачів – комплексний інтегрований пошук у бібліографічних, реферативних, повнотекстових БД. Інтернет-портал Бібліотеки щодоби відвідують понад 40–50 тис. користувачів.

Довідник допоможе краще зорієнтуватися у системі каталогів, картотек НБУВ, які є основою довідково-пошукового апарату бібліотеки. Він буде корисним для ефективного пошуку і оперативного отримання необхідної інформації. Видання комплексно відображає систему пошуку документів, інформує про зміст карткових, електронних, імідж-каталогів та друкованих каталогів.

СИСТЕМА КАТАЛОГІВ НАЦІОНАЛЬНОЇ БІБЛІОТЕКИ УКРАЇНИ імені В. І. ВЕРНАДСЬКОГО

Основне книгосховище. Фонд основного зберігання (Голосіївський проспект, 3)

1. Карткові каталоги загального користування

Сукупність планомірно організованих, взаємопов'язаних і взаємодоповнюючих одне одного окремих видів каталогів складає систему бібліотечних каталогів. Генеральні каталоги та каталоги спеціалізованих читальних залів складають загальну систему каталогів НБУВ. До системи традиційних карткових каталогів Бібліотеки входять не тільки читачькі каталоги (загальні та окремих спеціалізованих підрозділів), але й каталоги для службового користування. Карткові каталоги НБУВ за формою представлення інформації поділяються на алфавітні, систематичні, хронологічні, а за мовною ознакою – на каталоги видань, надрукованих кириличним і латинським шрифтами. Каталоги містять бібліографічні записи різних видів документів: книг, брошур, журналів, газет, авторефератів дисертацій, дисертацій, нотних, образотворчих та картографічних видань, рукописів тощо.

Алфавітний каталог – це бібліотечний каталог, у якому бібліографічні записи розміщуються за абеткою прізвищ індивідуальних авторів, найменувань колективів або назв документів.

Систематичний каталог – це бібліотечний каталог, у якому бібліографічні записи розміщуються за галузями знання відповідно до певної системи бібліотечно-бібліографічної класифікації.

До центральної системи карткових каталогів належать:

– генеральний (для службового користування) та читачький (для загального користування) алфавітні каталоги книг, надруковані кириличним шрифтом;

– генеральний систематичний каталог книг, надрукованих кириличним і латинським шрифтами;

– алфавітний каталог авторефератів дисертацій;

– алфавітний і систематичний каталоги дисертацій;

– генеральні алфавітні каталоги журналів та продовжуваних видань, надрукованих кириличним і латинським шрифтами;

– зведений алфавітний і систематичний каталоги іноземних книг, які надійшли до фондів бібліотек наукових установ Національної академії наук України;

- каталог архівного примірника видань творів друку України;
- каталоги книжкових особових колекцій та зібрань основного книгосховища.

Методичний посібник «Карткові каталоги в системі науково-інформаційних ресурсів Національної бібліотеки України імені В. І. Вернадського» [7] розкриває принципи формування карткових каталогів Національної бібліотеки України імені В. І. Вернадського. У посібнику відображено їх хронологію, структуру, принципи наповнення, правила розміщення карток та особливості пошуку документів. Видання допоможе читачам швидко зорієнтуватися в алфавітному і систематичному каталогах бібліотеки та знайти необхідні документи з визначеної тематики. Повнотекстову версію посібника можна переглянути на порталі НБУВ у розділі «Каталоги» (www.nbuv.gov.ua/node/554).

Розглянемо детальніше карткові каталоги загального та для службового користування, які знаходяться у корпусі НБУВ по Голосіївському проспекту, 3.

1.1. Читацький алфавітний каталог книг, надрукованих кириличним шрифтом

Відображає монографії, збірники праць колективних авторів, збірники матеріалів конференцій тощо. Містить інформацію про друковані видання та видання на електронних носіях. Це видання українською, російською, білоруською, болгарською мовами тощо, що використовують кириличну графіку. До каталогу включено видання народів зарубіжного Сходу, описаних за транслітерацією прізвищ авторів та перекладом назв книг українською або російською мовами. Хронологічно охоплює документи, які вийшли друком з 1940 року. Картки містять бібліографічний опис видання, шифр його зберігання та систематичний індекс. Місце розміщення – перший поверх, зала каталогів.

1.2. Генеральний алфавітний каталог журналів і продовжуваних видань, надрукованих кириличним шрифтом

Містить повні бібліографічні дані із бібліографічним описом видання, зазначенням систематичного індексу, років, номерів та шифрів зберігання наявних примірників. Це періодичні видання українською, російською, білоруською та іншими мовами, які зберігаються як у основному книгосховищі (Голосіївський проспект, 3), так і частково журналів і продовжуваних видань, які зберігаються у книгосховищі спеціалізованого фонду відділу бібліотечних зібрань та історичних колекцій (вул. Воло-

димирська, 62). Хронологічно охоплює видання XIX–XXI століття, окремі видання XVII–XVIII ст.

До алфавітного каталогу створено картковий систематичний покажчик, побудований за Рубрикатором НБУВ, що відображає надходження до НБУВ з 2000 року. Місце розміщення – перший поверх, зала каталогів.

1.3. Алфавітний каталог дисертацій

Відображає машинописні примірники докторських та кандидатських дисертацій, захищених у наукових установах та вищих навчальних закладах України. Хронологічне охоплення – від 1951 року. Картки містять повні бібліографічні записи, що включають шифри зберігання та систематичні індекси дисертаційних видань. Місце розміщення – перший поверх, зала каталогів.

1.4. Алфавітний каталог авторефератів дисертацій

Відображає автореферати кандидатських та докторських дисертацій, захищених у вищих навчальних закладах та наукових установах колишнього СРСР, у тому числі й у вищих навчальних закладах та наукових установах України. Хронологічно охоплює видання з 1966 року. З 1991 року – переважно автореферати дисертацій, захищених в Україні. Каталогні картки містять бібліографічні описи авторефератів дисертацій, шифри їх зберігання та систематичні індекси. Місце розміщення – перший поверх, зала каталогів.

1.5. Генеральний алфавітний каталог книг, надрукованих латинським шрифтом

Відображає монографії, збірники праць колективних авторів, збірники матеріалів конференцій тощо. Це видання англійською, німецькою, французькою та іншими мовами, які зберігаються як у основному книгосховищі за адресою Голосіївський проспект, 3, так і окремі видання, що знаходяться в книгосховищі по вул. Володимирська, 62. Картки містять бібліографічні описи видань, шифри їхнього зберігання та систематичні індекси. Хронологічно охоплює видання з XIX століття, окремі видання XVII–XVIII ст. Місце розміщення – перший поверх, зала каталогів.

1.6. Генеральний алфавітний каталог журналів і продовжуваних видань, надрукованих латинським шрифтом

Містить бібліографічні записи журналів і продовжуваних видань із зазначенням шифрів зберігання, систематичного індексу, років, номерів наявних примірників. За мовною ознакою – це видання, надруковані

латинським шрифтом, які зберігаються як у основному фондосховищі (Голосіївський проспект, 3), так і у книгосховищі спеціалізованого фонду відділу бібліотечних зібрань та історичних колекцій (вул. Володимирська, 62). Хронологічно охоплює видання з кінця XVIII століття.

До алфавітного каталогу створено картковий систематичний покажчик, побудований за Рубрикаторм НБУВ, що відображає надходження до НБУВ з 2000 року. Місце розміщення – перший поверх, зала каталогів.

1.7. Зведений алфавітний каталог зарубіжних книг, що надходять до бібліотек установ НАН України

Побудований двома самостійними алфавітними рядами за прізвищем автора. Перший ряд – книги, надруковані кириличним шрифтом, другий – латинським. Бібліографічний опис супроводжується сигналами бібліотек-фондоутримувачів. Хронологічно охоплює видання XX – початку XXI століття. Місце розміщення – перший поверх, зала каталогів.

1.8. Генеральний систематичний каталог книг, надрукованих кириличним шрифтом

Розкриває фонди бібліотеки за змістом. Відображає книги, брошури, збірники праць колективних авторів, матеріали конференцій, автореферати кандидатських та докторських дисертацій російською, українською, білоруською мовами, а також мовами інших народів світу, які використовують кириличну графіку. Побудований за Рубрикаторм НБУВ, основою якого є таблиці ББК для наукових бібліотек. Хронологічно охоплює видання з XIX століття, окремі видання XVII–XVIII ст. Містить відомості про видання як основного книгосховища (Голосіївський проспект, 3), так і частково книгосховища спеціалізованих фондів (вул. Володимирська, 62). Місце розміщення – перший поверх, зала каталогів.

1.9. Генеральний систематичний каталог книг, надрукованих латинським шрифтом

Розкриває фонди бібліотеки за змістом. Відображає книги, брошури, збірники праць колективних авторів, матеріали конференцій, надрукованих іноземними мовами, що використовують латинську графіку: англійською, німецькою, французькою тощо. Побудований за Рубрикаторм НБУВ. Хронологічно охоплює видання XIX–XXI століття, окремі видання XVII–XVIII ст. Містить інформацію про видання як основного книгосховища (Голосіївський проспект, 3), так і частково книгосховищ спеціалізованих фондів (вул. Володимирська, 62). Місце розміщення – перший поверх, зала каталогів.

1.10. Систематичний каталог дисертацій

Відображає за змістом машинописні примірники докторських та кандидатських дисертацій, захищених у наукових установах та вищих навчальних закладах України та за її межами. Хронологічно охоплює рукописи з 1951 року. Побудований за Рубрикаторм НБУВ. Каталог містить повні бібліографічні описи дисертацій, шифри зберігання та систематичні індекси. Місце розміщення – перший поверх, зала каталогів.

1.11. Зведений систематичний каталог іноземних книг, що централізовано надійшли до фондів бібліотек наукових установ НАН України

Містить бібліографічні записи надходжень іноземних видань до установ НАН України за системою знання. Хронологічно охоплює видання з 1970 р. Побудований за Рубрикаторм НБУВ. У бібліографічному записі зазначена сигла наукової установи. Місце розміщення – перший поверх, зала каталогів.

2. Службові карткові каталоги

2.1. Генеральний алфавітний каталог книг, надрукованих кириличним шрифтом

Є найповнішим інформаційно-пошуковим апаратом до фондів книг українською, російською, білоруською, болгарською та іншими мовами, що використовують кириличну графіку. Відображає монографії, збірники праць колективних авторів, збірники матеріалів конференцій тощо, виданих як на традиційних, так і на електронних носіях. Картки розміщено за абеткою авторів, колективів або назв видань. До каталогу включено відомості про видання народів зарубіжного Сходу, описані за транслітерацією прізвищ авторів та перекладом назв книг українською або російською мовами. Хронологічно охоплює книжкові видання з XIX століття, окремі видання XVII–XVIII століття. Містить бібліографічні записи авторефератів докторських та кандидатських дисертацій, захищених у вищих навчальних закладах та наукових установах колишнього СРСР (до 1966 року). Картка містить повний бібліографічний опис видання, шифр зберігання та систематичний індекс. Каталог відображає видання, які зберігаються в основному книгосховищі (Голосіївський проспект, 3), так і частково в книгосховищах спеціалізованих фондів (вул. Володимирська, 62). Місце розміщення – перший поверх, кімн. 247.

2.2. Алфавітний каталог авторефератів дисертацій для службового користування

Містить бібліографічні записи авторефератів докторських та кандидатських дисертацій, захищених в СРСР, виданих під грифом «для службового користування». Хронологічно охоплює період з 1966 р. до сьогодні. Місце розміщення – перший поверх, кімн. 216.

2.3. Алфавітний каталог дисертацій для службового користування

Відображає докторські та кандидатські дисертації, захищені в наукових установах та вищих навчальних закладах колишнього СРСР під грифом «для службового користування». Хронологічно охоплює період з 1951 р. до сьогодні. Місце розміщення – перший поверх, кімн. 216.

2.4. Алфавітний каталог відомчих видань

Відображає видання відомчого характеру: матеріали з'їздів, всеросійських виставок, видання департаментів та міністерств Російської імперії, навчальних закладів (циркуляри Київського учбового округу,

Київського університету св. Володимира тощо). Хронологічно охоплює видання з другої половини XIX ст. по 1917 рік включно. Каталогна картка містить повний бібліографічний опис та шифр зберігання видання. Місце розміщення – перший поверх, кімн. 247.

2.5. Алфавітний каталог журналів і продовжуваних видань, надрукованих кириличним шрифтом

Відображає періодичні видання з основного книгосховища (Голосіївський проспект, 3), так і частково – книгосховища спеціалізованих фондів відділу бібліотечних зібрань та історичних колекцій (вул. Володимирська, 62). Каталог побудований за алфавітом назв журналів. Хронологічно охоплює видання, що вийшли друком з початку XIX ст. Каталог містить бібліографічні записи видань із зазначенням років та номерів наявних примірників. Місце розміщення – перший поверх, кімн. 247.

2.6. Алфавітний каталог журналів і продовжуваних видань, надрукованих латинським шрифтом

Відображає журнали та продовжувані видання, надруковані латиницею, які зберігаються як в основному книгосховищі, так і частково у спеціалізованому фонді відділу бібліотечних зібрань та історичних колекцій. Каталог побудовано за алфавітом назв журналів. Хронологічно охоплює період з кінця XVIII ст. Каталог містить картки з бібліографічними описами видань із зазначенням років, номерів, систематичних індексів та шифрів зберігання наявних примірників. Місце розміщення – перший поверх, кімн. 247.

2.7. Топографічний каталог журналів і продовжуваних видань, надрукованих кириличним шрифтом

Відображає журнали та продовжувані видання за шифрами їх зберігання в основному книгосховищі Бібліотеки. Каталогна картка містить роки, номери, а також інвентарні номери наявних примірників. Хронологічно охоплює період з початку XIX ст. Місце розміщення – перший поверх, кімн. 247.

2.8. Топографічний каталог журналів і продовжуваних видань, надрукованих латинським шрифтом

Відображає журнали та продовжувані видання, надруковані латиницею за шифрами їх зберігання в основному книгосховищі Бібліотеки із зазначенням років, номерів, а також інвентарних номерів наявних

примірників. Хронологічно охоплює період з кінця XVIII ст. Місце розміщення – перший поверх, кімн. 247.

2.9. Систематичний каталог книг для службового користування

Відображає книги, наукові збірники, дисертації, автореферати дисертацій, продовжувані видання, державні стандарти, опубліковані під грифом «для службового користування» на території колишнього СРСР і незалежної України. Побудований за Рубрикатором НБУВ. Хронологічно охоплює видання, що вийшли друком у XX–XXI столітті. Каталогні картки містять повні бібліографічні описи, систематичні індекси та шифри зберігання видань в основному книгосховищі Бібліотеки. Місце розміщення – перший поверх, кімн. 216.

2.10. Архівний каталог видань творів друку України

2.10.1. Хронологічно-алфавітний каталог книг, надрукованих кириличним шрифтом

Організований за прямою хронологією року видань книг, у межах року бібліографічні записи розміщено за абеткою авторів та назв творів друку. Відображає книги, збірники колективних авторів та установ, матеріали конференцій, автореферати докторських і кандидатських дисертацій, які виходили на території України. Ці видання є архівними примірниками фонду Бібліотеки. Хронологічно охоплює період з 1831 по 2012 рік. З 2013 року відомості про архівні примірники видань відображаються в електронному каталозі НБУВ. Картки каталогу містять бібліографічні описи, систематичні індекси та шифри зберігання – основний і архівний. Місце розміщення – перший поверх, кімн. 247.

2.10.2. Хронологічно-алфавітний каталог книг, надрукованих латинським шрифтом

Організований за прямою хронологією року видань книг, у межах року бібліографічні записи розміщено за абеткою авторів та назв творів друку. Відображає книги, а з 1960 року – книги та листівки, надруковані латинським шрифтом, які виходили на території України і які є архівними примірниками фонду Бібліотеки. Хронологічно охоплює період з 1917 по 2012 рік. З 2013 року відомості про архівні примірники видань відображаються в електронному каталозі НБУВ. Каталогні картки містять бібліографічні описи, систематичні індекси та шифри зберігання – в основному книгосховищі та архівному фонді. Місце розміщення – перший поверх, кімн. 247.

2.10.3. Алфавітний каталог книг без зазначення року видання, надрукованих кириличним шрифтом

Відображає книги, які виходили на українських землях у XX ст., надруковані кириличним шрифтом. Каталог відображає архівні примірники фонду основного книгосховища. Картка містить повний бібліографічний опис та архівний шифр зберігання видання. Місце розміщення – перший поверх, кімн. 247.

2.10.4. Хронологічно-алфавітний каталог листівок, надрукованих кириличним шрифтом

Каталог відображає листівки, що виходили на території України, які є архівними примірниками фонду Бібліотеки. Організований в хронологічно-алфавітному порядку (у межах року – за абеткою). Хронологічно охоплює період з 1957 по 2012 роки. З 2013 року відомості про архівні примірники відображаються в електронному каталозі НБУВ. Каталог містить повні бібліографічні описи, систематичні індекси та шифри зберігання – основний і архівний. Місце розміщення – перший поверх, кімн. 247.

2.10.5. Хронологічно-алфавітний каталог нотних видань, надрукованих кириличним шрифтом

Каталог відображає нотні видання, що виходили на території України, які є архівними примірниками фонду основного книгосховища. Хронологічно охоплює період з 1947 по 2012 рік. Організований в хронологічно-алфавітному порядку (у межах року – за абеткою). З 2013 року відомості про архівні примірники відображаються в електронному каталозі НБУВ. Каталог містить повні бібліографічні описи, систематичні індекси та шифри зберігання видань – основний і архівний. Місце розміщення – перший поверх, кімн. 247.

2.10.6. Алфавітний каталог журналів і продовжуваних видань, надрукованих кириличним шрифтом

Відображає журнали, а з 1976 року – продовжувані видання, які вийшли друком на території України, хронологічно охоплює період XX–XXI ст. Каталог містить повні бібліографічні записи періодичних видань, які є архівними примірниками фонду НБУВ із зазначенням їхніх назв, систематичних індексів, років та номерів наявних примірників. Місце розміщення – перший поверх, кімн. 247.

2.10.7. Алфавітний каталог журналів і продовжуваних видань, надрукованих латинським шрифтом

Відображає журнали та продовжувані видання, надруковані латиницею, які вийшли друком на території України. Зберігаються в основному книгосховищі. Каталог містить відомості про видання, які є архівними примірниками фонду НБУВ. Хронологічно охоплює період ХХ–ХХІ ст. Каталог містить повні та скорочені бібліографічні записи періодичних видань із зазначенням їхніх назв, років та номерів наявних примірників. Місце розміщення – перший поверх, кімн. 247.

3. Каталоги особових книжкових колекцій, колекцій установ та організацій

В основу формування фондів Національної бібліотеки України імені В. І. Вернадського покладено великі книжкові зібрання ХVІІІ–ХІХ ст. – фундаментальні бібліотеки Київської Духовної Академії, Київського університету св. Володимира, Ніжинського історико-філологічного інституту, Кременецького ліцею, низки монастирів, ліквідованих чи реорганізованих наукових установ, товариств, навчальних закладів, націоналізованих книжкових складів і магазинів, великих приватних колекцій.

У перші роки існування Бібліотека придбала ретельно підібрані колекції з різних галузей науки, що належали видатним ученим – академікам В. С. Іконникову, М. І. Петрову, П. А. Тутковському, професорам І. В. та М. В. Лучицьким, К. Л. Якубовському, письменнику й освітньому діячеві Б. Д. Грінченку, відомому історичу М. М. Бантиш-Каменському. Ця традиція постійно підтримується. Серед особистих колекцій, що в різний час надійшли до фондів бібліотеки, крім названих, особливо цінними є книжкові зібрання академіків А. Ю. Кримського, Ю. М. Соколова, Ю. С. Ліпатова, членів-кореспондентів С. І. Маслова, П. М. Попова, українського письменника Є. М. Кротевича та інших, з останніх – колекції письменника та літературознавця І. К. Микитенка, академіка НАН України О. С. Онищенко та інших.

Колекції відрізняються не лише галузевою спрямованістю, змістом, чисельністю рідкісних і цінних видань, а й системністю та цілеспрямованим відбором літератури за тематикою. Зберігаються вони переважно у фондах основного зберігання (Голосіївський проспект, 3) та у відділі бібліотечних зібрань та історичних колекцій (вул. Володимирська, 62).

Окремі особові зібрання і колекції з фонду основного зберігання відображаються у генеральному алфавітному каталозі та електронному каталозі. Крім цього, на кожну колекцію є окремий алфавітний і систематичний картковий каталоги.

У деяких колекціях окремо виділені книжкові видання, окремо – періодичні, а в деяких – видання, надруковані кириличним та латинським шрифтами. Каталожна картка містить повний бібліографічний опис, шифр зберігання та систематичний індекс видання. Каталоги включають видання з фондів основного зберігання (Голосіївський проспект, 3) і частково – книгосховищ спеціалізованих фондів (вул. Володимирська, 62). Місце розміщення – перший поверх, кімн. 247.

3.1. Каталоги колекцій з фонду основного зберігання
(станом на 15.12.2016 р.)

№ з/п	Назва колекції	Рік надходження до фондів НБУВ	Кількість примірників	Відображення у каталогах			
				Алфавітний	Систематичний	Генеральний	Електронний
1.	Азербайджанська бібліотека	2015	36		+	+	+
2.	Айзеншток Ієримія Якович	1990	21676	+	+	+	+
3.	Бібліотека Будинку офіцерів Васильківського гарнізону	1990	974	+	+	+	+
4.	Біллада Іван Костянтинович	1996	2504	+	+	+	частково
5.	Бажков Ігор Іванович	2014	241	+	+	+	+
6.	Бунге Микола Христинович	1927	5229	+	+	+	+
7.	Вірменська бібліотека	2015	72	+	+	+	+
8.	Воїн Марк Самойлович	1998	123	+	+	+	частково
9.	Колегія Павла Галагана	1920	10285	+	+	+	частково
10.	Гімназія І Київська	1920	10468	+	+	+	частково
11.	Глушков Віктор Михайлович	2010	2443	+	+	+	+
12.	Гнатинин Андрій	2000	502	+	+	+	+
13.	Грінченко Борис Дмитрович	1989	2838	+	+	+	частково
14.	Довженко Валеріан Данилович	2000	379	+	+	+	+
15.	Желехівський Богдан Іванович	2001	1018	+	+	+	+
16.	Зубков Сергій Дмитрович	1998	795	+	+	+	-
17.	Календарі	1992	3844	-	+	-	-
18.	Коваль Віктор Саввич	2016	409	+	+	+	+
19.	Козуб Леонід	2003	738	+	+	+	+
20.	Костомаров Микола Іванович	1927	2578	+	+	+	частково
21.	Кримський Агатагел Юхимович	1951	14908	+	+	+	частково
22.	Кротевич Євген Максимович	1968	2898	+	+	+	-
23.	Лазаревський Олександр Матвійович	1927	1039	+	+	+	частково
24.	Ландорф Самуїл Наумович	1990	2092	+	+	+	частково
25.	Ліпатов Юрій Сергійович	1990	1819	+	+	+	частково
26.	Лужаненко Левко Григорович	2015	79	+	+	+	+
27.	Македонка	2004	634	+	+	+	+
28.	Маслов Сергій Іванович	1957	13490	+	+	+	-
29.	Миньтенко Іван Киндратович	2006	436	+	+	+	+
30.	Михайленко Петро Петрович	2005	2948	+	+	+	+

№ з/п	Назва колекції	Рік надходження до фондів НБУВ	Кількість примірників	Відображення у каталогах			
				Алфавітний	Систематичний	Генеральний	Електронний
31.	Непокушній Анатолій Павлович	2007	1879 + 4 CD	+	+	+	+
32.	Онищенко Олексій	2010-2017	5604	+	+	+	+
33.	Полук Володимир Іванович	2014	127	-	+	+	+
34.	Попов Павло Миколайович	1970	21893 + 120 папок				
35.	Пушкінський проект (Пп)	2000	3303 +38CD	+	+	+	+
36.	Реабілітована література (РА)	2003	14153	+	+	+	+
37.	Рудницький Ярослав Богдан	2004	225	+	+	+	+
38.	Сенюки Еміль і Агнес	1979	219	+	-	+	-
39.	Сиротиніч Микола Миколайович	1997	2037	+	+	+	-
40.	Сікорський Іван Олексійович	1927	12893	+	+	+	частково
41.	Соколов Юрій Матвійович	1955	4434	+	+	+	-
42.	Спілка композиторів України (СКУ)	1999	3605	+	+	+	+
43.	Спілка композиторів України (СКУ) ноти	1999	10412	+	+	-	+
44.	Степовик Дмитро Васильович	2002	79	+	+	+	+
45.	Сходознавство (періодика)	1993	86	+	+	+	-
46.	Табачник Дмитро Володимирович	2004	6143 +69CD	+	+	+	+
47.	Таранченко Юрій Федорович (ноти)	1997	373	+	+	+	-
48.	Український народний дім (УНД)	2000	1262	+	+	+	+
49.	Шлепаков Арнольд Миколайович	1998	272	+	+	+	+
50.	Canadian Writers (Канадські письменники)	1997	569	+	+	+	+
51.	Osterreichische Bibliothek (Австрійська бібліотека)	1999-2017	8420	+	+	+	+
52.	Видавництво «YMCA-PRESS»	1990	592	+	+	+	-

4. Каталоги спеціалізованих підрозділів і читальних залів

4.1. Каталоги відділу науково-бібліографічної інформації

Довідково-бібліографічний фонд відділу науково-бібліографічної інформації (ВНБІ) – найзначніше в Україні за обсягом (нараховує понад 177 тис. примірників) і унікальне за змістом та науково-інформаційним значенням зібрання документів законодавчого і нормативного характеру, енциклопедій, довідників, словників, бібліографічних посібників. У фонді представлено видання органів національної бібліографії та науково-технічної інформації України і зарубіжних країн, друковані каталоги найбільших бібліотек світу, електронні інформаційні ресурси на компакт-дисках.

Значну частину фонду складають офіційні урядові та нормативні документи, галузеві та мовні словники: термінологічні, фразеологічні, синонімічні, орфографічні (одно-, дво- та багатомовні). Широко представлено країнознавчі та краєзнавчі, регіональні енциклопедії та довідкові видання біографічного характеру типу «Who's who», книги пам'яті України, персональні біобібліографічні видання, присвячені окремим видатним особам, діячам науки і культури, письменникам, митцям. У складі фонду – бібліографічна і книгознавча періодика, поточні та ретроспективні вітчизняні і зарубіжні галузеві та тематичні бібліографічні покажчики, літописи друку – книг, журнальних і газетних статей, рецензій; путівники по архівах, краєзнавчі та країнознавчі бібліографічні покажчики.

Фонд відображено в каталогах відділу, а також у системі читачьких каталогів бібліотеки. Фахівцями відділу здійснюється робота з розкриття фонду, підготовки путівників, анованих каталогів.

Читальна зала відділу науково-бібліографічної інформації НБУВ – спеціалізована зала, що забезпечує бібліотечне-інформаційне та довідково-бібліографічне обслуговування користувачів довідково-бібліографічним фондом, системою каталогів і картотек, електронними інформаційними ресурсами, фондом виконаних бібліографічних довідок. Зала розміщується на першому поверсі, кімн. 203.

Каталоги:

- Алфавітний каталог довідково-бібліографічних видань.
- Алфавітний каталог періодичних видань.
- Алфавітний каталог видань на магнітних носіях та компакт-дисках.
- Систематичний каталог довідкових видань.
- Систематичний каталог бібліографічних видань.

Картотеки:

- Персоналії державних і громадських діячів, діячів науки, культури, мистецтва (1949–2009).
- Українська література: Персоналії (1949–2009).
- Російська література: Персоналії (1945–2009).
- Зарубіжна література: Персоналії (1949–2009).
- Публікації літературно-художніх творів письменників України та зарубіжних країн (1949–2006).
- Назви художніх творів (1949–2009).
- Премії в галузі науки, техніки, літератури і мистецтва (1972–2009).
- Рецензії на вистави і кінофільми (1945–2009).
- Історія населених пунктів України та зарубіжних країн (1945–2009).
- Історія періодичних видань (1980–2009).

Електронний каталог довідково-бібліографічного фонду ВНБІ (понад 24 тис. записів) (локальний доступ).

Друковані каталоги, бібліографічні покажчики, які розкривають зміст фондів НБУВ:

1. Беляєва Л. В. «Кобзар» Т. Г. Шевченка у фондах Національної бібліотеки України імені В. І. Вернадського : книгознав. та бібліогр. дослідж. / Л. В. Беляєва, І. Д. Войченко ; редкол.: О. С. Онищенко (голова), В. І. Попик, Т. І. Арсеєнко [та ін.]; НАН України, Нац. б-ка України ім. В. І. Вернадського. – Київ, 2015. – 992 с.

2. Економіка. Економічні науки : покажч. бібліогр. посіб. / НАН України, Нац. б-ка України ім. В. І. Вернадського ; уклад.: В. Ю. Радченко, В. А. Шкаріна ; наук. ред. Т. В. Добко ; відп. ред. В. М. Горовий. – Київ, 2012. – 139 с.

Видання доступно також в електронній формі (http://nbuv.gov.ua/sites/default/files/msd/index_ekonomika_2012.pdf).

3. Держава і право. Бібліографічні посібники : анот. кат. / НАН України, Нац. б-ка України ім. В. І. Вернадського ; уклад.: В. Ю. Радченко, В. А. Шкаріна ; наук. ред. і авт. передм. Т. В. Добко. – Київ, 2010. – 292 с.

4. Історія Києва у довідково-бібліографічних виданнях Національної бібліотеки України імені В. І. Вернадського : анот. кат. / НАН України, Нац. б-ка України ім. В. І. Вернадського ; уклад.: В. А. Шкаріна ; наук. ред. Т. В. Добко. – Київ, 2006. – 86 с.

5. Україномовна книга у фондах Національної бібліотеки України імені В. І. Вернадського, 1798–1923 : бібліогр. покажч.: [в 3 т.] / авт. кол. : М. Д. Бойченко, С. А. Дзюбич, Т. Б. Корольова, Л. С. Новосьолова, Ж. В. Огуннаїке, В. Ю. Омелчук, Л. І. Тіманова, О. О. Фіклістова, Т. С. Яковець. – Київ, 2003.

Т. 1. : 1798–1911. – 676 с.

Т. 2. : 1912–1923. – 690 с.

Т. 3. : Науково-допоміжний апарат. – 667 с.

6. Зарубежные периодические издания в фондах ЦНБ и библиотек научных учреждений АН УССР (1665–1975 гг.) : свод. кат. / АН УССР, Центр. науч. б-ка им. В. И. Вернадского ; сост.: Н. И. Малолетова (руков.), Р. С. Кириченко, Л. М. Клейманова [и др.]. – Киев : Наук. думка, 1980–1981.

Т. 1 : А – В. – 1980. – 436 с.

Видання доступно також в електронній формі (http://irbis-nbuv.gov.ua/E_LIB/PDF/00000040.pdf).

Т. 2 : С – І. – 1980. – 372 с.

Видання доступно також в електронній формі (http://irbis-nbuv.gov.ua/E_LIB/PDF/00000045.pdf).

Т. 3 : J – О. – 1980. – 386 с.

Видання доступно також в електронній формі (http://irbis-nbuv.gov.ua/E_LIB/00000046.pdf).

Т. 4 : P – S. – 1981. – 412 с.

Видання доступно також в електронній формі (http://irbis-nbuv.gov.ua/E_LIB/PDF/00000115.pdf).

Т. 5 : T – Z. – 1981. – 384 с.

Видання доступно також в електронній формі (http://irbis-nbuv.gov.ua/E_LIB/PDF/00000116.pdf).

7. Зарубежные периодические издания в фондах ЦНБ и библиотек научных учреждений АН УССР (1976–1980 гг.) : свод. кат. / АН УССР, Центр. науч. б-ка им. В. И. Вернадского ; сост.: Н. И. Малолетова (руков.), Р. С. Кириченко, Л. М. Клейманова [и др.]. – Киев : Наук. думка, 1983–1984.

Т. 6 : А – М. – 1983. – 488 с.

Видання доступно також в електронній формі (http://irbis-nbuv.gov.ua/E_LIB/PDF/00000116.pdf).

Т. 7 : N – Z, A – Я. – 1984. – 427 с.

Видання доступно також в електронній формі (http://irbis-nbuv.gov.ua/E_LIB/PDF/00000128.pdf).

Т. 8 : Систематический указатель. – 1984. – 221 с.

8. Зарубежные периодические издания в фондах ЦНБ и библиотек научных учреждений АН УССР (1981–1985 гг.) : свод. кат. / АН УССР, Центр. науч. б-ка им. В. И. Вернадского ; сост. : Н. И. Малолетова (руков.), Р. С. Кириченко, Л. М. Клейманова [и др.]. – Киев : 1986 – 1990.

[Т. 1] : А – М. – 1986. – 443 с.

[Т. 2] : N – Z, A – Я. – 1987. – 386 с.

[Т. 3], Вып. 1 : Естественные науки. : сист. указ. – 1990. – 322 с.

[Т. 4], Вып. 2 : Техника. Технические науки. : сист. указ. – 1990 – 211 с.

[Т. 5], Вып. 3 : Сельское и лесное хозяйство. Здравоохранение. Медицинские науки. : сист. указ. – 1990. – 89 с.

9. Зарубіжні періодичні видання у фондах Національної бібліотеки України імені В. І. Вернадського та бібліотек науково-дослідних установ НАН України

(надходження 2001–2002 рр.) : сист. покажч. / НАН України, Нац. б-ка України ім. В. І. Вернадського ; уклад.: О. Б. Вихристюк, Р. Л. Красій, Н. І. Малолетова [та ін.] ; відп. ред. Б. П. Якушко. – Київ, 2003. – 327 с.

10. Зарубіжні періодичні видання у фондах Національної бібліотеки України імені В. І. Вернадського та бібліотек науково-дослідних установ НАН України (надходження 2003–2004 рр.) : сист. покажч. / НАН України, Нац. б-ка України ім. В. І. Вернадського ; уклад.: Р. Л. Красій, Н. І. Малолетова, О. В. Полякова ; відп. ред. Б. П. Якушко. – Київ : НБУВ, 2006. – 425 с.

11. Зарубіжні періодичні видання у фондах Національної бібліотеки України імені В. І. Вернадського та бібліотек науково-дослідних установ НАН України (надходження 2005–2006 рр.) : наук.-інформ. сист. покажч. / НАН України, Нац. б-ка України ім. В. І. Вернадського ; уклад. Р. Л. Красій; Н. І. Малолетова, О. В. Полякова ; відп. ред. Н. В. Стрішенець. – Київ, 2008. – 278 с.

12. Зарубіжні періодичні видання у фондах Національної бібліотеки України імені В. І. Вернадського та бібліотек науково-дослідних установ НАН України (надходження 2007–2008 рр.) : сист. покажч. / НАН України, Нац. б-ка України ім. В. І. Вернадського ; уклад. Р. Л. Красій, Н. І. Малолетова, О. В. Полякова ; відп. ред. Н. В. Стрішенець. – Київ, 2009. – 292 с.

13. Зарубіжні періодичні видання у фондах Національної бібліотеки України імені В. І. Вернадського та бібліотек науково-дослідних установ НАН України (надходження 2009–2010 рр.) : наук.-інформ. сист. покажч. / НАН України, Нац. б-ка України ім. В. І. Вернадського ; уклад.: Р. Л. Красій, Н. І. Малолетова, О. В. Полякова ; відп. ред. Н. В. Стрішенець. – Київ, 2011. – 258 с.

14. Зарубіжні періодичні видання у фондах Національної бібліотеки України імені В. І. Вернадського та бібліотек науково-дослідних установ НАН України (надходження 2011–2012 рр.) : наук.-інформ. сист. покажч. / НАН України, Нац. б-ка України ім. В. І. Вернадського ; уклад.: Р. Л. Красій, А. М. Лямець, Н. І. Малолетова [та ін.] ; відп. ред. О. П. Бодак. – Київ, 2013. – 255, [1] с.

15. Зарубіжні періодичні видання у фондах Національної бібліотеки України імені В. І. Вернадського та бібліотек науково-дослідних установ НАН України (надходження 2013–2014 рр.) : наук.-інформ. сист. покажч. / НАН України, Нац. б-ка України ім. В. І. Вернадського ; уклад.: Р. Л. Красій, І. А. Лавриненко, Н. І. Малолетова [та ін.] ; відп. ред. О. П. Бодак. – Київ, 2015. – 236 с.

Додаткова інформація про інформаційні ресурси відділу науково-бібліографічної інформації – за посиланням: <http://nbuv.gov.ua/node/420>

4.2. Каталоги читальної зали

відділу комплексного бібліотечного обслуговування

Діяльність відділу комплексного бібліотечного обслуговування спрямована на оперативне задоволення інформаційних потреб користувачів НБУВ шляхом надання широкого спектру інформаційно-бібліографічних продуктів і послуг.

Бібліографічно-інформаційне обслуговування відбувається на базі універсального підручного фонду та спеціалізованого довідкового фонду відділу, сучасного довідково-бібліографічного апарату. Універсальний підручний фонд хронологічно охоплює видання, що вийшли друком переважно в останні десять років. Читальна зала відділу розміщується на другому поверсі (кімн. 310).

Каталоги:

- Алфавітний каталог книг, надрукованих кириличним шрифтом.
- Алфавітний каталог книг, надрукованих латинським шрифтом.
- Систематичний каталог книг, надрукованих кириличним шрифтом.
- Каталог нових надходжень Універсального підсобного фонду.
- Зібрання видавництва «УМСА-PRESS».
- Каталог видань, подарованих Російським зарубіжним центром.
- Каталог літератури за «Пушкінським проектом» (суспільні науки).

**4.3. Каталоги читальної зали
обслуговування періодичними виданнями**

Складником основного фонду НБУВ є фонд відкритого доступу читальної зали обслуговування періодичними виданнями. До послуг користувачів – видання України та зарубіжних країн (надходять з 49 країн світу). Фонд хронологічно охоплює журнальні видання за останні п'ять років. Представлено наукові, науково-популярні, інформаційні, науково-практичні, літературно-публіцистичні періодичні видання, які користуються активним читацьким попитом.

Зали розміщуються на другому поверсі, кімн. 311 та 313.

Каталоги:

- Алфавітний каталог періодичних видань України та країн ближнього зарубіжжя.
- Алфавітний каталог іноземних періодичних видань.
- Систематичний каталог періодичних видань України та країн ближнього зарубіжжя.

Картотеки:

- Географічна картотека періодичних видань України та країн ближнього зарубіжжя.
- Картотека вітчизняних періодичних видань та видань ближнього зарубіжжя латинським шрифтом.
- Картотека періодичних видань НАН України.
- Картотека періодичних видань з комп'ютерної тематики.

- Картотека нових надходжень – з 2015 по поточний рік.
- Картотека періодичних видань на електронних носіях (CDR, DVD).
- Тематична картотека іноземних періодичних видань.
- Географічна картотека іноземних періодичних видань.
- Мовна картотека іноземних періодичних видань.
- Картотека іноземних журналів, надрукованих кирилицею та перекладних видань.

Електронний каталог журналів (поповнюється з 1996 року).

Інформація про періодичні видання, що знаходяться у відкритому доступі у читальній залі обслуговування періодичними виданнями, – за посиланням: <http://nbuv.gov.ua/NEWJRN/>

**4.4. Каталоги читальної зали
дисертацій та документів на мікроносіях**

Читальна зала обслуговування дисертаціями та документами на мікроносіях відділу комплексного бібліотечного обслуговування НБУВ – спеціалізована зала Бібліотеки, що обслуговує науковців, фахівців, аспірантів, студентів вищих навчальних закладів оригіналами дисертацій, документами з фондів архівного примірника видань творів друку України, документами на мікроносіях.

Фонд зали містить 10 тис. примірників мікрофіш – це переважно мікрокопії іноземних періодичних видань, дисертацій, монографій та продовжуваних видань, відсутніх у фондах Бібліотеки. Зала розміщується на другому поверсі, кімн. 306.

Картотеки:

- Алфавітна картотека мікрофіш (латинським шрифтом).
- Систематична картотека мікрофіш (латинським шрифтом).

4.5. Каталоги читальної зали картографічних видань

Зала картографічних видань НБУВ – єдина в Україні спеціалізована зала-депозитарій, що обслуговує користувачів рукописними і друкованими картографічними документами. У фонді зберігаються картографічні видання від XVI ст. до сучасності. Картографічний фонд сектору налічує понад 50 тисяч одиниць зберігання. Серед значної кількості раритетних видань окрему частину складають рукописні карти. Широко представлено карти вивченості природних явищ та процесів – гідрографічні, геологічні, кліматичні карти і атласи. Є електронна колекція карт.

У залі картографії розташований підручний книжковий фонд з геодезії,

картографії, геології, фізичної, рекреаційної та економічної географії тощо, а також довідкові видання (енциклопедії, мовні, термінологічні, географічні словники) та періодичні, який налічує понад дев'ять тисяч примірників. Зала розміщується на другому поверсі, кімн. 302.

Каталоги (читацькі):

- Систематичний каталог карт і атласів (картки систематизовано за континентами, країнами і регіонами).
- Систематичний каталог підручного книжкового фонду.
- Алфавітний каталог підручного книжкового фонду.
- Алфавітний каталог старовинних вітчизняних карт і атласів.
- Алфавітний каталог старовинних іноземних карт.
- Астрономічні карти та атласи.

Каталоги та картотеки (службові):

- Службовий топографічний каталог карт.
- Службовий топографічний каталог книг.
- Тематичні виставки (1990–2008).
- Колекція Л. Козуба.
- Архівний примірник (1928–2017).
- Систематична картотека іноземних стародрукованих картографічних видань.
- Топографічна картотека рукописних карт.
- Систематична картотека рукописних карт.

Бази даних:

- Картографічні видання (БД загального картографічного фонду містить всі видання з 1820 р. по теперішній час).
- Рукописні карти (БД картографічних рукописів містить документи з XVI ст. до 1960 р.).
- Стародруковані карти (БД картографічних стародруків містить видання з XVI ст. до 1830 р.).
- Електронна колекція карт.

Додаткова інформація про інформаційні ресурси сектору картографічних видань – за посиланнями: <http://nbuv.gov.ua/node/73>; <http://irbis-nbuv.gov.ua/fond/sk/ires.html>

4.6. Каталоги читальної зали «Австрійська бібліотека»

Фонд Австрійської бібліотеки – це унікальна універсальна книжкова колекція переважно німецькою, а також іншими європейськими мовами. Першочерговим завданням Австрійської бібліотеки, яка відкрилась у 1992 році за сприяння Посольства Австрії в Україні, є забезпечення науково-дослідних установ, громадських організацій, іноземних представництв, читацького загалу інформацією про історію, культуру, науку, сучасне суспільне життя Австрії. З 2004 року в залі виокремлено зібрання Князівства Ліхтенштейн, а з 2014 року – Швейцарської Конфедерації.

Фонд Австрійської бібліотеки становить понад 12 тис. одиниць зберігання. До послуг читачів – багата аудіо- та відеотека: аудіокасети, відеокасети, CD та DVD, грамплатівки, а також ілюстративний матеріал – альбоми, плакати, листівки. Особливою популярністю користується література універсального змісту: енциклопедії, словники, покажчики, путівники тощо. Читальна зала розміщується на другому поверсі, кімн. 312.

Каталоги:

- Алфавітний каталог зібрань «Австрійської бібліотеки».
- Алфавітний каталог періодичних видань.
- Алфавітний каталог видань українською та російською мовами.
- Систематичний каталог зібрань «Австрійської бібліотеки».
- Систематичний каталог видань українською та російською мовами.
- Аудіо-, відеоматеріали та компакт-диски.
- Службовий топографічний каталог.

Бази даних:

- Зарубіжна *Austriaca*.
- Історія Австрії. Бібліографія.

Додаткова інформація про інформаційні ресурси Австрійської бібліотеки – за посиланням: <http://nbuv.gov.ua/node/243>

4.7. Каталоги читальної зали бібліотеки Ісламської Республіки Іран

Зала відкрита за сприяння Посольства Ісламської Республіки Іран в Україні у 2003 році. Книжковий фонд бібліотеки Ісламської Республіки Іран нараховує понад 2300 одиниць зберігання. У складі фонду – видання перською, англійською та слов'янськими мовами. У читальній залі представлено довідкову літературу, словники, енциклопедії, ілюстровані видання, які дають змогу ознайомитися з культурою, історією, філософією та релігією Ірану тощо. Зала розміщується на другому поверсі, кімн. 301.2.

Каталоги:

- Алфавітний каталог.
- Систематичний каталог.
- Топографічний каталог.

Картотека:

- Видання з колекції А. Ю. Кримського (латиницею).

4.8. Каталог читальної зали бібліотеки Китайської Народної Республіки

Зала відкрита за сприяння Посольства Китайської Народної Республіки в Україні у 2015 році. У створенні колекції китайськомовної літератури брали участь Китайська академія суспільних наук і Національна бібліотека імені В. І. Вернадського НАН України.

Китайською академією суспільних наук до фондів НБУВ було передано 1505 найменувань книжкових, періодичних видань та видань на електронних носіях (CD та DVD). Переважна частина видань – китайськомовна (зі спрощеною та дореформеною ієрогліфікою), 1264 найменування – китайською мовою, 382 – англійською та 126 – російською.

Фонд «Китайської бібліотеки» складається з книжкових та періодичних видань з різних галузей знання, зокрема з економіки, політології, філософії, суспільних та природничих наук, історії Китайської Народної Республіки, китайської художньої літератури. Зала розміщується на другому поверсі, кімн. 311.

Каталог:

- Систематичний каталог книг та журналів китайськомовної літератури.

4.9. Каталоги читальної зали публікацій Організації Об'єднаних Націй

Читальна зала публікацій Організації Об'єднаних Націй (ООН) НБУВ – спеціалізована зала, що забезпечує оперативне інформаційне обслуговування читачів фондом документів ООН (понад 800 тис. документів).

Національна бібліотека України імені В. І. Вернадського є єдиним в Україні депозитарієм ООН та її спеціалізованих установ: ЮНЕСКО, Міжнародна організація праці, МАГАТЕ, Всесвітня організація торгівлі, Всесвітня організація охорони здоров'я, Міжнародна організація цивільної авіації. Цей статус Бібліотека одержала в травні 1960 р. Читальна зала відкрилася у 1967 році.

Універсальний за змістом фонд надає користувачам можливість отримати унікальну інформацію з усіх напрямів діяльності Організації Об'єднаних Націй, забезпечує доступ, зокрема, до офіційних публікацій головних органів ООН (Генеральної Асамблеї, Ради Безпеки, Економічної і Соціальної Ради, Міжнародного Суду, Секретаріату), офіційних документів з історії створення ООН і загальних матеріалів про її діяльність, міжнародних договорів, угод і законодавчих актів, укладених під егідою ООН, публікацій з різних питань соціально-економічного розвитку, прав людини, запобігання злочинності, розвитку освіти, науки та культури.

У відкритому доступі представлено періодичні видання ООН, ЮНЕСКО, ВООЗ, МАГАТЕ, ФАО, МОП, МВФ, ІКАО, статистичні довідники тощо. Зала розміщується на другому поверсі, кімн. 345.

Каталоги:

- Алфавітний каталог кириличним шрифтом (книги та журнали).
- Алфавітний каталог латинським шрифтом (книги та журнали).
- Систематичний каталог кириличним шрифтом.
- Систематичний каталог латинським шрифтом.

Електронний каталог документів зали публікацій ООН наповнюється з 1999 року і містить понад 12 тис. записів. Локальний доступ.

4.10. Каталоги читальної зали Фонду Президентів України

Фонд Президентів України (далі – ФПУ) – структурний підрозділ Національної бібліотеки України імені В. І. Вернадського, заснований Указом Президента України від 5 квітня 1996 року № 244 «Про надання Центральній науковій бібліотеці імені В. І. Вернадського статусу національної». Читальна зала фонду обслуговує користувачів, які займаються науково-дослідною роботою з питань історії, теорії та організації інституту президентства в Україні та за кордоном.

Бібліотечний фонд (6547 примірників книг та 46 CD-R) складається з двох колекцій:

Колекція «Інститут президентства» (поч. ХХ ст. – 2010 р.) – документи (2993 прим.), які відображають державну, суспільно-політичну діяльність, життя та творчість президентів України та іноземних держав, матеріали про досвід функціонування інституту президентства. Найдавнішими виданнями колекції є праці М. С. Грушевського 1905–1921 рр. (31 прим.).

Видання з дарчими написами (70-ті рр. ХХ ст. – 2017 р.) – 3548 примірників. Визначальною ознакою для формування колекції є наявність дарчого напису або автографу. Документи колекції видань з дарчими

написами є універсальними за своєю тематикою. Серед авторів – президенти іноземних держав, вітчизняні вчені, письменники та поети, діячі мистецтв, представники громадських організацій та установ, пересічні громадяни.

Архівний фонд (1992–2017 рр., понад 1500 справ) – спеціальне колекційне зібрання документів особистих архівів президентів України на всіх видах носіїв інформації (паперові, машинозчитувані, кіно-, фото-, фоно-, відеодокументи), що перебували у їхній приватній власності та інших осіб, до повноважень яких належить допомога президенту України у виконанні державних обов’язків.

Колекція «Подарунки президентам України» (1877 документів станом на 01.09.2016 р.) – документи, пов’язані з життям та діяльністю президентів України, інших державних високопосадовців. Серед експонатів – різноманітні твори мистецтва, наприклад: предмети народних промислів, музичні інструменти, сувенірна зброя, картини, предмети одягу, макети військової техніки, почесні нагороди та відзнаки президентам України, сувеніри, скульптури та нумізматичні експонати тощо.

Зала розміщується на другому поверсі, кімн. 307.

Каталоги:

- Алфавітний каталог підручного фонду.
- Алфавітний каталог видань з дарчими написами.
- Систематичний каталог «Інститут президентства».
- Систематичний каталог підручного фонду.

Картотеки:

- Діяльність Президентів України. Президенти України Л. Д. Кучма, Л. М. Кравчук, В. А. Ющенко.
- Хронологічна картотека «Президент України: послання, звернення, доповіді, виступи, заяви, статті, листи, інтерв’ю, прес-конференції, привітання, співчуття» (1991–2009).
- Картотека періодичних та продовжуваних видань.

Бази даних:

- Інститут президентства (бібліографічна БД, понад 30 тис. записів).
- Інститут президентства України в пресі (повнотекстова БД, 40 тис. записів).
- Інститут президентства (повнотекстова БД, близько 5 тис. записів).
- Україна у відгуках зарубіжної преси (повнотекстова БД, близько 17 тис. записів).
- Новини інституту президентства (фактографічна БД, більше 150 записів).

- Преса про політичних діячів України (база даних контент-аналізу газетних публікацій за 1994–2009 роки, близько 150 тис. записів).
- Подарунки Президентам України – Музейний фонд ФПУ (близько 900 записів).
- Мультимедійні ресурси ФПУ (близько 1800 записів).

Додаткова інформація про інформаційні ресурси Фонду Президентів України – за посиланням: <http://nbuv.gov.ua/node/541>

4.11. Каталоги читальної зали бібліотекознавчої літератури

Читальна зала бібліотекознавчої літератури НБУВ – спеціалізована зала, де здійснюється обслуговування науковців, фахівців, аспірантів бібліотечної, інформаційної та книгознавчої галузей. Формування спеціалізованого фонду розпочато з 1922 року.

Фонд складається з офіційних, наукових, виробничо-практичних, нормативних, інформаційних, навчальних та загальних видань з бібліотекознавства, бібліографознавства, інформатики (понад 18 500 документів). У його складі – монографії, збірники наукових праць, матеріали науково-практичних конференцій, автореферати дисертацій з питань книгознавства, бібліотекознавства та бібліографознавства, стандарти, положення, правила, пам’ятки, інструкції; покажчики, реферативні та оглядові збірники; підручники для ВНЗ, навчальні та методичні посібники, довідники, путівники по бібліотекам.

Важливе місце у фонді посідають фахові періодичні видання. Ця частина фонду активно поповнюється вітчизняними та іноземними періодичними та продовжуваними виданнями. Фахові документи надходять з Австрії, Великої Британії, Канади, Німеччини, Польщі, США. Читальна зала забезпечує інформаційні потреби науковців та фахівців бібліотеки щодо виконання ними дослідницьких тем, розроблення організаційних, методичних та технологічних документів, підготовки семінарів, конференцій, лекцій тощо. Зала розміщується на другому поверсі, кімн. 335.

Каталоги:

- Алфавітний каталог видань (XIX ст. – 1948 р.).
- Алфавітний каталог видань (1948–1998 рр.).
- Алфавітний каталог зарубіжних книг, надрукованих громадянським та латинським шрифтами.
- Систематичний каталог видань (XIX ст. – 1948 р.).
- Систематичний каталог видань (1948–1998 р.).

- Топографічний каталог підручного фонду (для службового користування).

Картотеки:

- Архів видань НБУВ Національної академії України.
- Картотека праць співробітників НБУВ Національної академії України.
- Фактографічна картотека (адреси бібліотек, науково-інформаційних установ тощо).
- Стандарти (ДСТУ, ГОСТ, міждержавні стандарти, стандарти Ради Економічної Взаємодопомоги).
- Автореферати (зі спеціальності «Бібліотекознавство, книгознавство, бібліографознавство»).
- Архів книг.

Бази даних:

- Бібліотекознавча література.
- Нормативно-правові документи в сфері бібліотечно-інформаційної діяльності.
- Публікації співробітників НБУВ.

Додаткова інформація про бібліотекознавчі інформаційні ресурси – за посиланнями: <http://nbuv.gov.ua/node/2155>; <http://nbuv.gov.ua/node/567>

5. Каталоги спеціалізованих підрозділів і читальних залів (вул. Володимирська, 62)

5.1. Каталоги відділу стародруків та рідкісних видань

Відділ стародруків та рідкісних видань – спеціалізований підрозділ Інституту книгознавства НБУВ, що забезпечує зберігання і дослідження стародруків, тобто видань XV–XVIII ст., а також рідкісних видань XIX–XXI ст. та бібліотечно-інформаційне обслуговування читачів фондом стародруків різними мовами, рідкісних і цінних видань, довідковою книгознавчою літературою.

Спеціалізований фонд відділу, який складає понад 67 тис. примірників, – унікальне зібрання книжкових пам'яток світового рівня. У його складі представлено первістки книгодрукування в складі колекцій інкунабул (тобто видань XV ст.) та палеотипів (видань першої половини XVI ст.). Найдавніші друковані книги, що побачили світ на українських землях, зібрані в колекції кириличних стародруків XVI–XVIII ст. Світська література, що видавалася впродовж XVIII – перших десятиліть XIX ст., входить до складу колекції видань громадянського друку.

В окремі видавничі колекції виокремлено стародруки латинським шрифтом, видання найвідоміших європейських видавничих фірм Альдів, Етьєнів, Плантаєнів, Ельзевірів та Дідо. Цінною є колекція кириличних видань XIX – початку XX століття, рідкісні примірники заборонених цензурою видань. У колекції рідкісних видань XIX–XXI ст. зібрано прижиттєві видання відомих українських, російських, іноземних письменників, істориків, суспільних діячів, найяскравіші зразки світової поліграфії та мистецтва книги. Окрему колекцію сформовано з мініатюрних малоформатних друків XX–XXI ст. У відділі зберігаються суспільно-політичні листівки (аркушеві видання) періоду 1880–1945 рр. Велику наукову цінність має колекція вітчизняних і зарубіжних нелегальних та заборонених цензурою видань. У відділі зберігаються стародруки, надруковані латинським шрифтом; кириличні стародруки, надруковані церковнослов'янським шрифтом, а також унікальна колекція видань громадянського (світського) друку XVIII – першої третини XIX століття; колекція кириличних видань XIX – початку XX століття. Є у фондах колекції книжкових зібрань В. О. Вітта, Е. Фальц-Фейна, стародруки з колекцій С. І. Маслова, П. М. Попова. Фонд підрозділу комплектується також довідковою та книгознавчою літературою, необхідною для роботи зі стародрукованими та рідкісними фондами.

Відділ стародруків та рідкісних видань є науковим підрозділом, що здійснює дослідження в галузі історії книги та книговидання, історії бібліотечної справи та книжкового пам'яткознавства, готує відповідні монографії, статті, наукові каталоги та методичні посібники. Читальна зала відділу, що обслуговує дослідників стародрукованих та рідкісних видань, розміщується на першому поверсі, кімн. 114.

Карткові каталоги:

- Алфавітні каталоги видань громадянського друку XVIII – першої чверті XIX ст., рідкісних видань XIX–XXI ст., нелегальних та заборонених видань XIX – початку XX ст., видань латинським шрифтом XV–XX ст., кирилических стародруків XV–XVII ст., кирилических видань XIX–XX ст., мініатюрних видань, періодики XIX–XXI ст., політичних листівок, довідкових і книгознавчих видань підручних фондів.
- Систематичні каталоги видань латинським шрифтом XV–XX ст. та довідкових і книгознавчих видань підручних фондів.
- Тематичний каталог видань громадянського друку XVIII – першої чверті XIX ст.
- Географічно-хронологічні каталоги кирилических стародруків та видань латинським шрифтом XV–XVIII ст.
- Хронологічний каталог політичних листівок (1880–1945 pp.).
- Картотека книгознавчих статей.
- Службові топографічні каталоги.

Імідж-каталоги:

- Алфавітний каталог видань латинським шрифтом.
- Географічно-хронологічний каталог кирилических стародруків.
- Алфавітний каталог кирилических видань XIX–XX ст.
- Алфавітний каталог книг громадянського друку XVIII – початку XIX ст.
- Алфавітний каталог книг громадянського друку першої чверті XIX ст.
- Алфавітний каталог мініатюрних книг XIX–XX ст.
- Алфавітний каталог колекції рідкісних видань XIX–XX ст.
- Алфавітний каталог колекції нелегальних і заборонених дореволюційних видань.
- Алфавітний каталог довідкових і книгознавчих видань підручного фонду.
- Алфавітний каталог довідкових та книгознавчих видань іноземними мовами.
- Алфавітний каталог періодичних видань.
- Рідкісні видання творів К. Маркса, Ф. Енгельса, В. Леніна.

Бази даних:

- Література з книгознавства (підручний фонд довідкових і книгознавчих видань) (<http://bit.ly/2c0Eae7>).
- Картотека книгознавчих статей (<http://bit.ly/2bKRtz3>).
- Інкунабули (видання XVст.) (<http://bit.ly/2bLKO1m>).
- Палеотипи (видання першої половини XVI ст.) (<http://bit.ly/bBYAt3>).
- Іноземні стародруки (<http://bit.ly/2bFe11T>).
- Кирилическі стародруки (церковнослов'янським шрифтом) (<http://bit.ly/2bTNxsU>).
- Українські стародруки (латинським шрифтом) (<http://bit.ly/2bTNwFp>).
- Видання громадянського друку (1709–1830) (<http://bit.ly/2bkHtOu>).
- Листівки (аркушеві видання) періоду 1880–1945 pp. (<http://bit.ly/2bmSMo>).
- Рідкісні видання (<http://bit.ly/2bl6HcT>).
- Мініатюрні видання (<http://bit.ly/2bC2ORt>).

Електронні колекції:

- Українські стародруки (<http://bit.ly/2bkJaeT>).
- Кирилическі стародруки (<http://bit.ly/2cdhJ6R>).
- Прижиттєві видання (<http://bit.ly/2bTRPjP>).
- Історія науки (<http://bit.ly/2bl7GtM>).
- Почаївські стародруки в фондах НБУВ («Почаївський проект») (<http://irbis-nbuv.gov.ua/fond/vsd/pochajiv/erar/index.html>).
- Колекція інкунабул (<http://irbis-nbuv.gov.ua/fond/vsd/incun/index.html>).

Друковані наукові каталоги та бібліографічно-інформаційні видання:

1. Бондар Н. П. Видання Івана Федорова та Петра Мстиславця з фондів Національної бібліотеки України імені В. І. Вернадського: дослідження. Попримірниковий опис / Н. П. Бондар; наук. ред. Г. І. Ковальчук; НАН України, Нац. б-ка України ім. В. І. Вернадського. – Київ, 2012. – 309 с. : іл.

Видання доступно також в електронній формі (http://irbis-nbuv.gov.ua/E_LIB/PDF/00002203.pdf).

2. Дениско Л. М. Автографи на книгах із колекції рідкісних видань Національної бібліотеки України імені В. І. Вернадського: каталог / Л. М. Дениско; НАН України, Нац. б-ка України ім. В. І. Вернадського; наук. ред. Г. І. Ковальчук. – Київ, 2007. – 134 с. : іл.

Видання доступно також в електронній формі (http://irbis-nbuv.gov.ua/E_LIB/PDF/EIF00000002.PDF).

3. Друкарня Почаївського Успенського монастиря та її стародруки: зб. наук. пр. / НАН України, Нац. б-ка України ім. В. І. Вернадського; редкол.: О. С. Онищенко (голова), В. П. Леонов, П. Т. Тронько [та ін.]. – Київ, 2011. – 262с. : іл. – Бібліогр.: С. 247–261.

Видання доступно також в електронній формі (http://irbis-nbuv.gov.ua/E_LIB/PDF/00001064.pdf).

4. Зданевич Б. І. Каталог інкунабул / Б. І. Зданевич ; АН УРСР, Центр. наук. б-ка ; упоряд. Г. І. Ломонос-Рівна. – Київ : Наук. думка, 1974. – 252 с. : іл.

Видання доступно також в електронній формі (http://irbis-nbuv.gov.ua/E_LIB/PDF/EIF00000003.PDF).

5. Каталог палеотипов из фондов Центральной научной библиотеки им. В. И. Вернадского НАН Украины / НАН Украины, Центр. науч. б-ка им. В. И. Вернадского, Ин-т укр. археографии и источниковедения им. М. С. Грушевского; сост.: М. А. Шамрай при участии Б. В. Грановского, И. Б. Торбакова ; отв. ред. В. М. Ничик. – Киев : Наук. думка, 1995. – 545, [24] с.: ил.

Видання доступно також в електронній формі (http://irbis-nbuv.gov.ua/E_LIB/PDF/EIF00000007.PDF).

6. Кириличні стародруки XV–XVII ст. у Національній бібліотеці України імені В. І. Вернадського / НАН України, Нац. б-ка України ім. В. І. Вернадського ; уклад. Н. П. Бондар, Р. С. Кисельов, за участю Т. М. Росовецької ; заг. ред. Г. І. Ковальчук. – Київ, 2008. – 232 с. : 44 арк. іл.

Видання доступно також в електронній формі (http://irbis-nbuv.gov.ua/E_LIB/PDF/00000019.pdf).

7. Книги гражданського друку, видані на Україні XVIII – першої половини XIX ст.: каталог / склав С. О. Петров. – Харків : Ред.-видавн. від. кн. палати УРСР, 1971. – 304 с.

Видання доступно також в електронній формі (http://irbis-nbuv.gov.ua/E_LIB/PDF/00000113.pdf).

8. Книги гражданской печати XVIII века: кат. кн., хранящихся в ГПБ УССР / сост. С. О. Петров ; АН УССР, Гос. публ. б-ка ; отв. ред. В. И. Маслов. – Киев : Изд-во АН УССР, 1956. – 302 с.

Видання доступно також в електронній формі (http://irbis-nbuv.gov.ua/E_LIB/PDF/00000099.pdf).

9. Книги первой четверти XIX века : кат. кн., хранящихся в ГПБ УССР / сост. С. О. Петров ; АН УССР, Гос. публ. б-ка ; отв. ред. Ф. Я. Шолом. – Киев : Изд-во АН УССР, 1961. – 400 с.

Видання доступно також в електронній формі (http://irbis-nbuv.gov.ua/E_LIB/PDF/00000100.pdf).

10. Книги Франциска Скорини у зібранні Центральної наукової бібліотеки Академії наук УРСР / АН УРСР, Центр. наук. б-ка ім. В. І. Вернадського; уклад.: І. О. Ціборовська-Римарович, Ю. А. Лабинцев, І. В. Стадниченка ; заг. ред. і худож. оформл. Є. П. Демченко. – Київ, 1991. – 79 с. : іл., табл.

Видання доступно також в електронній формі (http://irbis-nbuv.gov.ua/E_LIB/PDF/00000072.pdf).

11. Найзагадковіший «Кобзарь» : кат. вист. / АН УРСР, Центр. наук. б-ка ім. В. І. Вернадського ; уклад. Ю. А. Лабинцев ; заг. ред. Є. В. Рукавіціної. – Київ, 1990. – 130 с.

12. Наследие Ивана Федорова : кат. вист., приурочен. к дню славян. письменности в Киеве и 425-летию выхода в свет первой кн. рус. и укр. первопечатника / АН УССР, Центр. науч. б-ка им. В. И. Вернадского ; сост.: Ю. А. Лабинцев, Н. А. Лудина. – Киев, 1989. – 44 с. : ил.

13. Последний общеславянский писатель Дмитрий Савич Туптало и главная книга его жизни : кат. вист., посвящ. 300-летию напечатания в Киеве первой части знаменитых «Четиех – Миней» и 280-летию со дня кончины их автора / АН УССР, Центр. науч. б-ка им. В. И. Вернадского; сост. Ю. А. Лабинцев; общ. ред. Е. П. Демченко. – Киев, 1989. – 82 с.

14. Славянские книги кирилловской печати XV–XVIII вв. : описание кн., хранящихся в ГПБ УССР / сост.: С. О. Петров, Я. Д. Бирюк, Т. П. Золотарь ; АН УССР, Гос. публ. б-ка ; отв. ред. П. Н. Попов. – Киев : Изд-во АН УССР, 1958. – 266 с.

Видання доступно також в електронній формі (http://irbis-nbuv.gov.ua/E_LIB/PDF/00000094.pdf).

15. Сатирические журналы России периода революции 1905–1907 гг. : кат. коллекции ЦНБ АН УССР / АН УССР, Центр. науч. б-ка ; сост. и авт. вступ. ст. Е. П. Демченко; отв. ред. Н. П. Рудь ; библиогр. ред. Л. В. Беляева. – Киев, 1976. – 47 с.

16. Шамрай М. А. Альдини в бібліотеках України: каталог / М. А. Шамрай ; НАН України, Нац. б-ка України ім. В. І. Вернадського, Ін-т укр. археографії та джерелознавства ім. М. С. Грушевського ; редкол.: Г. І. Ковальчук, О. С. Онищенко, П. С. Сохань [та ін.]. – Київ : Академперіодика, 2008. – 144 с. : іл.

Видання доступно також в електронній формі (http://www.irbis-nbuv.gov.ua/PDF/E_LIB/00000018.pdf).

17. Шамрай М. А. Маргіналії в стародруках кириличного шрифту XV–XVII ст. з фонду Національної бібліотеки України імені В. І. Вернадського : каталог / Маргарита Шамрай ; НАН України, Нац. б-ка України ім. В. І. Вернадського, редкол.: Г. І. Ковальчук, О. С. Онищенко, П. С. Сохань (голова) [та ін.] ; Ін-т укр. археографії та джерелознавства ім. М. С. Грушевського. – Київ : Академперіодика, 2005. – 334 с. : іл.

Видання доступно також в електронній формі (http://irbis-nbuv.gov.ua/E_LIB/PDF/00000020.pdf).

18. Шевченківський «Букварь» : кат. вист., присвяч. Дням слов'ян. писемности в Києві / АН УРСР, Центр. наук. б-ка ім. В. І. Вернадського ; уклад.: Ю. А. Лабинцев, О. П. Онуфрієнко. – Київ : Центр. наук б-ка ім. В. І. Вернадського, 1989. – 47 с. : іл.

19. Шевченківський «Букварь» : кат. вист. / АН УРСР, Центр. наук. б-ка ім. В. І. Вернадського, Київ. політехн. ін-т ; уклад.: Ю. А. Лабинцев, О. П. Онуфрієнко. – 2-ге вид., допов. – Київ : КПІ, 1990. – 70 с. : іл.

Додаткова інформація про інформаційні ресурси відділу стародруків та рідкісних видань – за посиланням: <http://nbuv.gov.ua/node/542>

5.2. Каталоги відділу зарубіжної україніки

Читальна зала відділу зарубіжної україніки (ВЗУ) НБУВ забезпечує оперативне інформаційне обслуговування користувачів літературою української діаспори. Фонд відділу зарубіжної україніки укомплектований оригінальними працями авторів-українців діаспори, а також творами про Україну, написаними іноземними мовами, виданими поза її межами. Призначення фонду – надати читачам якомога повнішу інформацію про різні аспекти життя діаспори (суспільно-політичне, культурне, релігійне, мистецьке тощо), розкрити роль українства в світовій культурі, показати життя українського слова, української думки в світовому співтоваристві. У ВЗУ зберігається наукова продукція найбільших закордонних наукових українознавчих центрів, таких як Українська вільна академія наук у США, Канадський інститут українських студій Альбертського університету, Українські наукові інститути Гарвардського і Торонтського університетів, Наукове товариство імені Шевченка, Український вільний університет у Празі, Мюнхені та ін.

Спеціалізований фонд документів ВЗУ є одним із найбільших в Україні зібрань творів друку, виданих поза її межами різними мовами світу. У фонді зберігається 34 520 документів, із них книжкові видання складають 16 508 од. зб., а періодика – 18 012 од. зб.

Представлено літературу з різних галузей знання, переважно гуманітарного профілю. Зала розміщується на третьому поверсі, кімн. 302.

Карткові каталоги та імідж-каталоги:

- Алфавітний каталог видань зарубіжної україніки, надрукованих кириличним шрифтом.
- Алфавітний каталог видань зарубіжної україніки, надрукованих латинським шрифтом.
- Алфавітний каталог періодичних видань зарубіжної україніки.
- Систематичний каталог видань зарубіжної україніки.
- Каталог персоналій.
- Алфавітний каталог колекції «Український Народний Дім».
- Каталог періодики колекції «Український Народний Дім».
- Систематичний каталог колекції «Український Народний Дім».
- Каталог колекції Я. Б. Рудницького.

Електронний каталог «Зарубіжна україніка» (XX–XXI ст.)
(<http://bit.ly/2btjF7h>).

Додаткова інформація про інформаційні ресурси відділу зарубіжної україніки – за посиланням: <http://nbuv.gov.ua/node/543>

5.3. Каталоги відділу бібліотечних зібрань та історичних колекцій

Книжковий фонд відділу – це спеціалізований фонд постійного зберігання рідкісних і стародавніх вітчизняних та іноземних видань XVI–першої чверті XX ст. Як спеціалізований підрозділ «Подільська філія» створений у Бібліотеці 4 грудня 1923 року. Як відділ бібліотечних зібрань та історичних колекцій створений 1990 р., після переїзду до приміщення по вул. Володимирській, 62.

У фондах відділу зосереджено зібрання, історично сформовані упродовж XVIII–XX ст. і штучно створені за певною колекційною ознакою, зокрема, зібрання світської та духовної періодики кінця XVIII – початку XX ст.

Бібліотечні колекції та зібрання поділяються на бібліотеки духовних закладів дореволюційної Росії, бібліотеки вищих та середніх навчальних закладів Російської імперії тощо. Колекції духовних закладів представлені бібліотеками Київської духовної академії та Києво-Печерської Лаври, монастирськими зібраннями Київського Михайлівського Золотоверхого монастиря, Микільського монастиря, Бердичівського монастиря босих кармелітів, Видубицького монастиря, Почаївської Лаври, Софійського собору та інших церков і монастирів.

У фондах відділу зберігаються бібліотечні зібрання найбільших навчальних закладів Російської імперії. Серед них – бібліотека Імператорського Університету Святого Володимира, у складі якої – Королівська бібліотека «Regia» (бібліотека польського короля Станіслава Августа Понятовського); бібліотеки: Кременецького єзуїтського колегіуму, Почаївського повітового училища, Віленської медико-хірургічної академії, Прилуцького вищого навчального училища, Маріупольської Олександрійської гімназії, Київського комерційного інституту, Інституту шляхетних дівчат, Другої та Третьої київських гімназій, зібрання Луцько-Житомирської консисторії тощо, а також частина розформованої після Другої світової війни бібліотеки подільського генерал-губернатора Д. Г. Бібікова та інші.

Фонд відділу нараховує понад 1 млн одиниць зберігання. Читальна зала розміщується на третьому поверсі, кімн. 307-3.

Читацькі карткові каталоги:

- Алфавітний каталог журналів з шифрами Ж16 000–Ж17 000.

- Алфавітний каталог бібліотеки Києво-Печерської Лаври (книги кирилицею та латиницею, що знаходяться в інших підрозділах).
- Алфавітний каталог бібліотеки друкарні Києво-Печерської Лаври (кирилицею).
- Каталог бібліотеки Києво-Печерської Лаври (книги кирилицею, що не внесені до друкованих каталогів).
- Каталог бібліотеки друкарні Києво-Печерської Лаври (кирилицею).
- Алфавітний каталог довідкового фонду відділу (кирилицею).
- Алфавітний каталог бібліотеки Другої Київської гімназії (кирилицею і латиницею).
- Алфавітний каталог світських журналів (кирилицею).
- Алфавітний каталог зібрання літератури німецькою мовою.
- Алфавітний каталог зібрання літератури польською мовою.
- Каталог бібліотеки митрополита Київського і Галицького Антонія (Храповицького) (кирилицею і латиницею).
- Каталог бібліотек навчальних закладів (латиницею):
  - бібліотеки Київського інституту шляхетних дівчат;
  - бібліотеки Почаївського повітового училища;
  - бібліотеки Київської другої гімназії.
- Частина каталогу особової бібліотеки професора Київського університету св. Володимира Ф. С. Цицурина (кирилицею і латиницею).

Рукописні каталоги:

- Алфавітний каталог Фундаментальної бібліотеки Імператорського Київського університету св. Володимира (585 томів).
- Алфавітний каталог бібліотеки Київської духовної академії (51 том).

Бази даних:

- Бібліотечні зібрання та історичні колекції (включає бібліографічні записи видань з колекції бібліотеки Університету св. Володимира (близько 5 тис. од. зб.), бібліотек Варвари Ханенко, Леона Ідзіковського, колекції на престольних евангелій).

Друковані каталоги:

1. Каталог книг Библиотеки императорского Университета св. Владимира. – Киев : Унив. тип., 1854–1858.
  - Т. 1.: А – С. – 1854–1855. – XII, 350 с.
  - Т. 2 : D – G. – 1855. – 276 с.
  - Т. 3 : H – L. – 1855–1856. – 322 с.
  - Т. 4 : M – R. – 1856–1857. – 386 с.
  - Т. 5 : S – Z. – 1857–1858. – 347 с.
2. Систематический каталог книг библиотеки бывшего Наместника Киево-

Печерской Успенской Лавры Архимандрита Антония (Петрушевского) с 1896 по 1909 гг. – Киев, 1912. – [12], 126 с.

3. Систематический каталог книг библиотеки Киевской духовной академии, составленный библиотекарем Академии А. С. Крыловским / сост. А. С. Крыловский. – Киев : Тип. Г. Т. Корчак-Новицкого, 1890–1915.

Т. 1 : Богословие. Вып. 1 : Св. писание и патрология. – Киев : Тип. Г. Т. Корчак-Новицкого, 1890. – 345 с.

Видання доступно також в електронній формі (http://www.irbis-nbuv.gov.ua/E_LIB/PDF/00000178.pdf).

Т. 1 : Богословие. Вып. 2 : Основное, Догматическое, Обличительное или Сравнительное и Нравственное Богословие, Литургика, Церковная Археология и Гомилетика. – Киев : Тип. Г. Т. Корчак-Новицкого, 1892. – 436 с.

Видання доступно також в електронній формі (http://www.irbis-nbuv.gov.ua/E_LIB/PDF/00000179.pdf).

Т. 1 : Богословие. Вып. 3 : Пастырское Богословие, Церковное и гражданское Право. Богословские энциклопедии, Богословские словари, Богословские сборники и Богословская смесь. – Киев : Тип. Г. Т. Корчак-Новицкого, 1893. – 183 с.

Видання доступно також в електронній формі (http://www.irbis-nbuv.gov.ua/E_LIB/PDF/00000180.pdf).

Т. 2 : Философия. Вып. 4 : Сочинения философов. История философии. Логика. Гносеология и Метафизика. Психология и Антропология, Философская Этика и Эстетика. Педагогика. Философские энциклопедии и словари. Философская смесь. – Киев : Тип. Г. Т. Корчак-Новицкого, 1896. – [1], 213 с.

Видання доступно також в електронній формі (http://www.irbis-nbuv.gov.ua/E_LIB/PDF/00000181.pdf).

Т. 2 : Словесность. Вып. 5 : Иностранная литература: восточная, классическая, новых Европейских народов и Славянская. Отечественная литература. Эстетика и теория словесности. История искусств и литературы иностранной и Библиография. История русской литературы и Библиография. – Киев : Тип. И. И. Горбунова, 1901. – [2], 358 с.

Видання доступно також в електронній формі (http://www.irbis-nbuv.gov.ua/E_LIB/PDF/00000181.pdf).

Т. 2 : Языкознание. Вып. 6 : Эпиграфика и Палеография. Общее и сравнительное Языкознание. Языки Индо-Европейского семейства: Санскритский, Персидский, Армянский, Грузинский, Осетинский и Литовский. Классическая филология. Языки: Итальянский, Французский, Испанский, Румынский, Немецкий, Голландский, Шведский, Английский и другие. Славяноведение. Языки Семитического семейства. Языки Туранского семейства. Язык Китайский. Словари ученые, сравнительные и учебные. – Киев : Тип. И. И. Горбунова, 1903. – [1], 182 с.

Видання доступно також в електронній формі (http://www.irbis-nbuv.gov.ua/E_LIB/PDF/00000185.pdf).

Т. 3 : История. Вып. 7 : Библейская История: Библейская Археология, Библейская Хронология, Библейская География, Библейские словари и энциклопедии, Системы ветхозаветной истории и исследования об отдельных эпохах и лицах, Системы новозаветной библейской истории и исследования по отдельным вопросам ее, Исследования по отдельным вопросам Евангельской истории, Апостольский век. – Киев : Тип. И. И. Горбунова, 1907. – [2], 104 с.

Видання доступно також в електронній формі (http://www.irbis-nbuv.gov.ua/E_LIB/PDF/00000186.pdf).

Т. 3 : История. Вып. 8 : Общая Церковная История: Источники и вспомогательные науки – церковные Историки, Жития Святых, церковная Археология, церковная География и Статистика, Хронология, Акты, Письма, Регесты, Лексиконы, Хроники, Сборники и проч... Системы и монографические исследования – полные курсы исследования и сочинения с I – XI вв. Новая Церковная История: Восточная и Западная. История Миссий. История Ересей и Расколов. – Киев : Тип. И. И. Горбунова, 1908. – [1], 220 с.

Видання доступно також в електронній формі (http://www.irbis-nbuv.gov.ua/E_LIB/PDF/00000221.pdf).

Т. 3 : История. Вып. 9 : Общая Гражданская История: Вспомогательные науки – Философия истории, история культуры, политика и прочее, Хронология, Археология и История Искусств, Акты, Хроники, Сборники, Лексиконы, Мемуары, Письма, Записки, Дневники, Биографии и т. п. Системы и Монографии по Всемирной Истории – Общие, по Древней, Средней, Новой и Новейшей истории, История отдельных государств и народов в Европе, Азии, Африке и Америке. – Киев : Тип. акц. о-ва «Петр Барский в Киеве», 1912. – [1], 374 с.

Видання доступно також в електронній формі (http://www.irbis-nbuv.gov.ua/E_LIB/PDF/00000255.pdf).

Т. 4 : История. Вып. 10/11 : Русская История: Источники – Летописи и Сказания, Акты, Грамоты, Релиции, Документы, Указы, Манифесты и проч., Описи документов и дел, Письма, Записки, Хроники, Воспоминания, Дневники, Альманахи, Сборники и т. п. Материалы иностранные, Сочинения, относящиеся к разработке источников Русской истории, Археология и История искусств. История Русской церкви. – История распространения Русской церкви, отношение ее к другим Русским церквям, епархии, братства, приходы, миссии, ереси, расколы и т. п. Монастыри, скиты, пустыни, церкви, иконы, образа и проч. святыни; История Русской иерархии; Жития преподобных, богоносных и святых, История духовного просвещения и училищ. История Русского раскола и сектантства. – Киев : Тип. акц. О-ва «Петр Барский в Киеве», 1912. – [1], 527 с.

Видання доступно також в електронній формі (http://www.irbis-nbuv.gov.ua/E_LIB/PDF/00000256.pdf).

Т. 4 : История. Политическая экономия. Технология и промышленность. Землеведение и Народоведение. Вып. 12. : Русская гражданская история: история России вообще, история внешних отношений Российского государства, обозрение эпох и отдельных событий, история краев России и инородческих групп, история

права, государственных учреждений, сословий и т. п., история народного хозяйства и торговли, история быта общественного и семейного, история просвещения и учебных заведений, биографии исторических личностей. Политическая экономия, Технология и Промышленность. Землеведение и Народоведение: общее землеведение и народоведение, общие географические руководства и пособия, описания всех стран света и кругосветные путешествия, путешествия по отд. странам света и описание их, географич. словари и сборники, библиография по русской истории. – Киев : Тип. акц. о-ва «Петр Барский в Киеве», 1913. – [1], 373 с.

Видання доступно також в електронній формі (http://www.irbis-nbuv.gov.ua/E_LIB/PDF/00000291.pdf).

Т. 5 : Богословие : доп. к выпуску первому тома первого. Вып. 13 : Св. Писание и Патрология. – Киев : Тип. акц. о-ва «Петр Барский в Киеве», 1915. – [1], 350 с.

Видання доступно також в електронній формі (http://www.irbis-nbuv.gov.ua/E_LIB/PDF/00000292.pdf).

4. Систематический каталог книг библиотеки Киево-Печерской Лавры. – Киев : Тип. Киево-Печерской Успенской Лавры, 1908–1912.

Т. 1 : Богословие : Св. Писание, Патрология, Основное, Догматическое, Обличительное или Сравнительное Нравственное Богословие, Литургика и Церковная Археология, Гомилетика, Пасторское Богословие, Церковное и гражданское Право, Богословские Сборники и Богословская Смесь. – 1908. – 333 с.

Видання доступно також в електронній формі (http://www.irbis-nbuv.gov.ua/E_LIB/PDF/00000303.pdf).

Т. 2 : Философия, Словесность, История, Математические науки, Естествознание, Политическая экономия, сельское хозяйство и технология, Медицина, Военные науки, Языкознание, Энциклопедии и сборники, Месяцесловы и календари, Атласы и карты, Планы, чертежи и рисунки, Журналы и газеты, Дополнение. – 1912. – 430 с.

Видання доступно також в електронній формі (http://www.irbis-nbuv.gov.ua/E_LIB/PDF/00000304.pdf).

5. Києво-Могилянська Академія у документах і рідкісних виданнях Центральної наукової бібліотеки ім. В. І. Вернадського НАН України. Вип. 1 : Видання XVIII – першої чверті XX ст.: матеріали до бібліогр. покажч. / НАН України, Центр. наук. б-ка ім. В. І. Вернадського, Ін-т укр. археографії та джерелознавства ім. М. С. Грушевського, Нац. ун-т «Києво-Могилян. акад.» ; редкол.: О. С. Онищенко (голов. ред.), Л. А. Дубровіна, В. С. Брюховецький [та ін.] ; уклад. Л. М. Дениско ; за участю М. С. Рубльової, В. Р. Галай ; бібліогр. ред. С. Г. Даневича. – Київ, 1995. – 187 с.

6. Києво-Могилянська академія в документах і рідкісних виданнях з фондів Національної бібліотеки України імені В. І. Вернадського. Вип. 2 : Документи з історії Києво-Могилянської академії за матеріалами фондів Інституту рукопису (1615–1817) : анот. кат. / НАН України, Нац. б-ка України ім. В. І. Вернадського ;

археогр. опрацювання Т. В. Міцан ; редкол.: Л. А. Дубровіна (відп. ред.), О. С. Боляк, В. С. Брюховецький [та ін.]. – Київ, 2003. – 480 с.

Видання доступно також в електронній формі (http://www.irbis-nbuv.gov.ua/E_LIB/PDF/00000024.pdf).

7. Дениско Л. М. Релігійні православні періодичні видання XIX – поч. XX ст. у фондах Національної бібліотеки України імені В. І. Вернадського : каталог / Л. М. Дениско ; наук. ред. О. С. Онищенко ; НАН України, Нац. б-ка ім. В. І. Вернадського. – Київ, 2001. – 200 с.

Видання доступно також в електронній формі (http://www.irbis-nbuv.gov.ua/E_LIB/PDF/00000021.pdf).

8. Франкомовні довідкові та бібліографічні видання XVIII – поч. XX ст. у фондах Національної бібліотеки України імені В. І. Вернадського : каталог / уклад.: М. А. Стельмашева, А. М. Беба, Р. С. Кириченко ; редкол.: Л. А. Дубровіна, М. К. Іваннікова, Г. І. Ковальчук [та ін.] ; НАН України, Нац. б-ка України ім. В. І. Вернадського. – Київ, 2008. – 272 с.

Видання доступно також в електронній формі (http://www.irbis-nbuv.gov.ua/E_LIB/PDF/00000171.pdf).

Додаткова інформація про інформаційні ресурси відділу бібліотечних зібрань та історичних колекцій – за посиланням: <http://nbuv.gov.ua/node/544>

5.4. Каталоги відділу газетних фондів

Газетні фонди НБУВ – найбільше в державі за обсягом і унікальне за змістом, науковим і культурним значенням зібрання вітчизняних і зарубіжних часописів. Обсяг фонду – понад 244 000 річних комплектів газет.

У спеціалізованій читальній залі газетних фондів Національної бібліотеки України імені В. І. Вернадського забезпечується оперативне інформаційне обслуговування читачів вітчизняними і зарубіжними часописами. У залі у відкритому доступі знаходяться загальноукраїнські та регіональні газети, зокрема урядові видання, ділові та фінансові часописи України, газети громадських організацій, рекламна преса тощо. Серед раритетів особливу цінність має часопис «Харьковские известия» за 1818 р., «Хлібороб» – перша україномовна газета на Наддніпрянській Україні (вийшла 12 листопада 1905 р. у м. Лубни на Полтавщині).

Газетні фонди Бібліотеки – єдиний спеціалізований архів цього виду друку в Україні. У ньому зберігаються українські (від 1816 р.), російські (від 1732 р.) та іноземні газети (від 1760 р.). Щодня до фонду надходить близько 200 примірників різних газет. Щороку фонд зростає на 3300 одиниць комплектів газет.

Фахівці відділу здійснюють значну наукову роботу з розкриття змісту газетного фонду, укладають каталоги, бібліографічні покажчики. У

читальній залі здійснюється бібліотечно-інформаційне та довідково-бібліографічне обслуговування користувачів. Зала розміщується на другому поверсі, кімн. 207.

Каталоги та картотеки:

- Алфавітний каталог газет України (1816–1929 pp.).
- Алфавітний каталог колгоспних газет (1971–1981 pp.).
- Алфавітний каталог колекцій газет колишнього спеціального фонду (1917–1945 pp.).
- Газети Росії (1992–2015 pp.).
- Географічна картотека колгоспних газет (1971–1981 pp.).
- Каталог газет політичних партій, рухів, конфесій, громадських об'єднань і товариств в Україні (1989–2000 pp.).
- Хронологічний каталог газет України (1917–1920 pp.).
- Хронологічний каталог газет зарубіжних країн (1760–2015 pp.).
- Хронологічний каталог російських газет (1732–1916 pp.).
- Хронологічний каталог газет країн СНД та Прибалтики (1992–2015 pp.).
- Хронологічний каталог газет СРСР (1917–1991 pp.).
- Хронологічний каталог зарубіжних газет (1760–2015 pp.).
- Хронологічний каталог газет України (1816–2015 pp.).
- Хронологічний каталог колекцій газет колишнього спеціального фонду (1917–1945 pp.).

Імідж-каталоги:

- Алфавітний каталог газет України (1920 рік).
- Алфавітний каталог колгоспних газет (1971–1981).
- Газети колишнього спецфонду (1917–1945).
- Газети Росії (1732–1916 pp.).
- Газети України (1818–1929).
- Географічна картотека колгоспних газет (1971–1981 pp.).
- Географічний покажчик газет України (1917–1920).
- Каталог газет політичних партій, рухів, конфесій, громадських об'єднань і товариств в Україні (1989–2000 pp.).
- Хронологічний каталог газет України (1818–1916 pp.).
- Хронологічний каталог газет України (1917–1919 pp.).
- Хронологічний каталог колекцій газет колишнього спеціального фонду (1917–1945 pp.).
- Хронологічний каталог російських газет (1732–1899 pp.).
- Хронологічний каталог російських газет (1900–1916 pp.).

Бази даних:

- Газети: нові надходження (2010–2017 рр.).
- Газети України (1918–1940 рр.).
- Газети України (1946–1950 рр.).
- Газети Росії (1732–1916 рр.).
- Електронна колекція газет України (1819–1943 рр.).

Друковані каталоги:

1. Каталог дореволюційних газет, що видавалися на Україні (1822–1916): публ. фонду ЦНБ АН УРСР / АН УРСР, Центр. наук. б-ка; уклад.: О. М. Пузирьова (керівник), О. О. Дмитрієв, Ю. М. Довгаленко; відп. ред. Ф. З. Шимченко. – Київ; Edmonton: Вид-во Канад. ін-ту укр. студій: Альберт. ун-т, 1971. – 183 с. – (Серія довідників; № 25).

Видання доступно також в електронній формі (http://www.irbis-nbuv.gov.ua/E_LIB/PDF/00000095.pdf).

2. Київські газети 1838–1940 років у фондах Національної бібліотеки України ім. В. І. Вернадського: наук. кат. / НАН України, Нац. б-ка України ім. В. І. Вернадського; авт.-уклад. О. С. Залізнюк; редкол.: О. С. Онищенко (голова), Г. В. Боряк, В. М. Горовий [та ін.]; ред.-бібліограф: І. М. Швець; комп'ютер. технологія К. В. Лобузіна. – Київ, 2015. – 608 с.

Видання доступно також в електронній формі (http://www.irbis-nbuv.gov.ua/E_LIB/PDF/00003864/).

3. Видання політичних партій, рухів, самодіяльних громадських об'єднань і товариств в Україні 1989–1990 рр.: каталог (за матеріалами газет. фондів ЦНБ ім. В. І. Вернадського АН УРСР) / АН УРСР, Центр. наук. б-ка ім. В. І. Вернадського; уклад.: Т. О. Борисенко, О. А. Заварзіна, О. С. Залізнюк; наук. ред. В. Довгич; ред. О. С. Лук'янчук. – Київ; Edmonton: Вид. центр. «ФІТА»: Вид-во Канад. ін-ту укр. студій: Альберт. ун-т, 1991. – 34 с. – (Серія довідників; № 41).

Видання доступно також в електронній формі (http://www.irbis-nbuv.gov.ua/E_LIB/PDF/00000096.pdf).

4. Газети Радянської України, 1917–1920 рр.: за матеріалами газ. фондів ЦНБ АН УРСР: бібліогр. покажч. / АН УРСР, Центр. наук. б-ка, Від. газ. фондів; уклад.: Л. В. Пахуча (керівник), О. С. Лук'янчук, І. В. Сіра; наук. ред. М. Ф. Дмитрієнко. – Київ, 1979. – 111 с.

5. Газети України, 1917–1920 рр. у фондах Національної бібліотеки України ім. В. І. Вернадського: наук. кат. / НАН України, Нац. б-ка України ім. В. І. Вернадського; авт.-уклад.: О. А. Вакульчук (керівник), О. С. Залізнюк; редкол.: О. С. Онищенко (голова), Г. В. Боряк, В. М. Горовий [та ін.]; ред.-бібліогр.: О. О. Стиркул, І. М. Швець. – Київ, 2014. – 436 с.

Видання доступно також в електронній формі http://irbis-nbuv.gov.ua/E_LIB/PDF/00003157.pdf

6. Газети Радянської України, 1921–1925 рр.: за матеріалами газ. фондів

ЦНБ АН УРСР: каталог / АН УРСР, Центр. наук. б-ка; уклад.: Л. В. Пахуча (керівник), О. С. Лук'янчук, І. В. Сіра; наук. ред. В. А. Рубан. – Київ, 1981. – 228 с.

7. Газети Радянської України, 1926–1929 рр. у фондах ЦНБ АН УРСР: каталог / АН УРСР, Центр. наук. б-ка; уклад.: Л. В. Пахуча (керівник), О. С. Лук'янчук, І. В. Сіра; наук. ред. В. А. Рубан. – Київ, 1985. – 305 с.

8. Газети України, 1930–1934 рр. у фондах Національної бібліотеки України ім. В. І. Вернадського: каталог: у 2 ч. / НАН України, Нац. б-ка України ім. В. І. Вернадського; авт.-уклад.: Т. О. Борисенко, О. С. Залізнюк, О. С. Лук'янчук; редкол.: О. С. Онищенко (голова), Т. О. Борисенко, Г. В. Боряк [та ін.]. – Київ, 2004.

Видання доступно також в електронній формі (http://www.irbis-nbuv.gov.ua/E_LIB/PDF/EIF00000014.PDF).

Ч. 1. – 853 с.

Ч. 2. – 986 с.

9. Газети України, 1935–1940 рр. у фондах Національної бібліотеки України ім. В. І. Вернадського: каталог: у 2 ч. / НАН України, Нац. б-ка України ім. В. І. Вернадського; авт.-уклад.: О. А. Вакульчук (керівник), О. С. Залізнюк, К. В. Лобузіна [та ін.]; редкол.: О. С. Онищенко (голова), Г. В. Боряк, В. М. Горовий [та ін.]; ред.-бібліогр.: С. С. Гарагуля, І. М. Швець. – Київ, 2012.

Ч. 1. – 570 с.

Ч. 2. – 662 с.

10. Газети України, 1941–1945 рр. у фондах Національної бібліотеки України ім. В. І. Вернадського: каталог / НАН України, Нац. б-ка України ім. В. І. Вернадського; авт.-уклад.: Н. Ф. Самохіна (керівник), Т. О. Борисенко, О. С. Залізнюк, О. С. Лук'янчук; ред.-бібліогр.: Н. Ф. Криворучко, О. С. Лук'янчук; редкол.: О. С. Онищенко (голова), Г. В. Боряк, А. Г. Бровкін [та ін.]. – Київ, 2008. – 567, [3] с.

Видання доступно також в електронній формі (http://www.irbis-nbuv.gov.ua/E_LIB/PDF/EIF00000004.pdf).

11. Газети України, 1946–1950 рр. у фондах Національної бібліотеки України ім. В. І. Вернадського: каталог / НАН України, Нац. б-ка України ім. В. І. Вернадського; авт.-уклад.: О. А. Вакульчук (керівник), О. С. Залізнюк, К. В. Лобузіна; ред.-бібліогр.: О. О. Стиркул, І. М. Швець; редкол.: О. С. Онищенко (голова), Г. В. Боряк, В. М. Горовий [та ін.]. – Київ, 2012. – 410 с.

Видання доступно також в електронній формі http://www.irbis-nbuv.gov.ua/E_LIB/PDF/00003727.pdf

12. Газети України, 1951–1955 рр. у фондах Національної бібліотеки України ім. В. І. Вернадського: каталог / НАН України, Нац. б-ка України ім. В. І. Вернадського; авт.-уклад.: О. А. Вакульчук (керівник), О. С. Залізнюк; ред.-бібліогр.: О. О. Стиркул, І. М. Швець; редкол.: О. С. Онищенко (голова), Г. В. Боряк, В. М. Горовий [та ін.]. – Київ, 2013. – 500 с.

Видання доступно також в електронній формі http://www.irbis-nbuv.gov.ua/E_LIB/PDF/00003249.pdf.

13. Газети України, 1956–1960 років у фондах Національної бібліотеки України ім. В. І. Вернадського : наук. кат. / авт.-уклад. Н. М. Носкіна (керівник), С. В. Дригайло, Д. Г. Захаров [та ін.] ; комп'ютерна технологія К. В. Лобузін ; НАН України, Нац. б-ка України ім. В. І. Вернадського ; редкол.: О. С. Онищенко (голова) [та ін.]. – Київ : НБУВ, 2017. – 984 с. – Видання доступно також в електронній формі. – Режим доступу: http://www.irbis-nbuv.gov.ua/E_LIB/PDF/ukr0004449.pdf

14. Неформальна преса в Україні (1988–1991): кат. за матеріалами газ. фондів Нац. б-ки України імені В. І. Вернадського / НАН України, Нац. б-ка України ім. В. І. Вернадського ; редкол.: Т. О. Борисенко, О. С. Залізнюк, О. С. Лук'янчук [та ін.]. – Київ : Смолоскип, 2001. – 142 с.

Видання доступно також в електронній формі (http://www.irbis-nbuv.gov.ua/E_LIB/PDF/00000162.pdf).

Додаткова інформація про інформаційні ресурси відділу газетних фондів – за посиланням: <http://nbuv.gov.ua/node/547>

5.5. Каталоги відділу музичних фондів

Читальна зала відділу музичних фондів НБУВ – спеціалізована зала, що забезпечує оперативне інформаційне обслуговування читачів найбільшим в Україні за обсягом і унікальним за змістом, науковим та культурним значенням музичним фондом – нотною, музикознавчою, музично-педагогічною, довідковою літературою та періодикою за профілем діяльності відділу та інформацією, що стосується широкого кола питань про музику, музичні джерела, музичні інструменти. Спеціалізований музичний відділ у бібліотеці створено у 1928 році завдяки ініціативі О. Т. Дзбанівського.

Нотні видання у бібліотеці почали комплектувати з 1918 року. Найдавніші нотні видання датовані кінцем XVII ст. У відділі зберігаються окремі нотні колекції. Найбільш цінними з них є нотне зібрання родини Розумовських (друга половина XVIII – початок XIX ст.), колекція камерно-інструментальної музики І. Гаврушкевича (кінець XVIII – XIX ст.), колекції «Українські нотні видання 1917–1923 років», «Музичний фонд України», зібрання «Спілка композиторів України». На початок 2017 р. фонд відділу складається з близько 250 тис. од. зб. Читальна зала розміщується на третьому поверсі, кімн. 305.

Карткові каталоги, картотеки та імідж-каталоги:

– Алфавітний каталог книг (кирилицею).

– Алфавітний каталог книг (латиницею).

– Алфавітний каталог нот (кирилицею).

– Систематичний каталог нот (кирилицею).

– Картотеки музичного фонду (кирилицею).

– Алфавітний каталог книг колекції «Союз Композиторів України» (кирилицею).

– Алфавітний каталог нот колекції «Союз Композиторів України» (латиницею).

– Алфавітний каталог нот колекції «Союз Композиторів України» (кирилицею).

Друковані каталоги:

1. Івченко Л. В. Реконструкція нотної колекції графа О. К. Розумовського за каталогами XVIII сторіччя / Л. В. Івченко ; Нац. б-ка України ім. В. І. Вернадського. – Київ, 2004. – 644 с. : нот. – (З історії музичної спадщини України. Нотне зібрання Розумовських з фондів Національної бібліотеки України імені В. І. Вернадського. XVIII – початок XIX сторіччя ; вип. 1).

Видання доступно також в електронній формі (<http://nbuv.gov.ua/node/720>).

2. Івченко Л. В. Українські нотні видання 1923–1934 років у фондах Національної бібліотеки України імені В. І. Вернадського: інструментальна музика: наук. кат. / Л. В. Івченко, О. А. Вакульчук ; редкол.: О. С. Онищенко (голова), Л. А. Дубровіна, В. Ю. Омельчук (наук. ред.) [та ін.] ; НАН України, Нац. б-ка України ім. В. І. Вернадського. – Київ, 2009. – 396 с. : іл. (З історії музичної спадщини України).

Видання доступно також в електронній формі (http://irbis-nbuv.gov.ua/E_LIB/PDF/00000031.pdf).

3. Івченко Л. В. Українські нотні видання 1924–1930 [років] у фондах Національної бібліотеки України імені В. І. Вернадського (вокальна музика) : наук. кат. / Л. В. Івченко, І. Бобришева ; редкол.: О. С. Онищенко (голова), Л. А. Дубровіна, В. Ю. Омельчук (наук. ред.) [та ін.] ; НАН України, Нац. б-ка України ім. В. І. Вернадського. – Київ, 2012. – 337, [1] с. : іл. (З історії музичної спадщини України).

4. Музичний архів М. Д. Леонтовича: каталог / НАН України, Нац. б-ка України ім. В. І. Вернадського, Ін-т рукопису, М-во культури і мистецтв України, НМАУ ім. П. І. Чайковського ; уклад. Л. П. Корній, Е. С. Клименко ; вступ. ст. Л. П. Корній (опис духовних творів), Е. С. Клименко (опис світських творів) ; відп. ред. Л. А. Дубровіна. – Київ, 1999. – 114 с.

Видання доступно також в електронній формі (http://www.irbis-nbuv.gov.ua/E_LIB/PDF/00000109.pdf).

5. Руденко Л. Г. Нотна бібліотека хору Київської духовної академії : наук. кат. / Людмила Руденко ; наук. ред. Л. В. Івченко ; НАН України, Нац. б-ка України ім. В. І. Вернадського. – Київ, 2013. – 416 с. : нот., іл. (З історії музичної спадщини України ; вип. 9). – Бібліогр.: с. 396–413.

6. Савченко І. В. Українські нотні видання 1917–1923 років у фондах Національної бібліотеки України імені В. І. Вернадського : наук. кат. / І. В. Савченко; редкол.: О. С. Онищенко (голова), Л. А. Дубровіна, В. Ю. Омельчук [та ін.]; наук. ред. Л. В. Івченко; НАН України, Нац. б-ка України ім. В. І. Вернадського. – Київ, 2007. – 384 с. (З історії музичної спадщини України). – Бібліогр.: с. 367–380.

7. Сводный каталог российских нотных изданий : в 3 т. / Рос. нац. б-ка. – СПб., 1996–

Т. 1 : XVIII век. / сост.: И. Ф. Безуглова, Н. Б. Захарьина, Т. Ф. Музычук; ред.: Н. А. Ефимова, Н. В. Таланкина. – 1996. – 179 с.

Т. 2 : XIX век (1-я четверть) / Рос. гос. б-ка, Науч. б-ка Моск. гос. консерватории им. С. И. Танеева; редкол.: О. В. Родюкова (гл. ред.), Г. В. Карминская. – 2005. – 391 с.

Відображено також частково нотні фонди НБУВ.

Додаткова інформація про інформаційні ресурси відділу музичних фондів – за посиланням: <http://nbuv.gov.ua/node/546>

5.6. Каталоги відділу образотворчих мистецтв

Спеціалізований фонд відділу образотворчих мистецтв НБУВ – найбільше в Україні зібрання вітчизняних та зарубіжних видань з питань світового образотворчого мистецтва та архітектури, декоративно-прикладного мистецтва, а також оригіналів творів графіки, живопису та фотографії. Окрім книжково-альбомних та періодичних видань у фондах відділу зібрано унікальні колекції аркушевих образотворчих документів – плакатів, лубків, репродукцій картин, художніх листівок, фотографій. Книжково-альбомний фонд налічує понад 44 тис. од. зб., хронологічно охоплює видання XVIII–XXI ст. Фонд періодичних видань налічує понад 12 тис. од. зб., хронологічно охоплює видання XIX–XXI ст. Фонд аркушевих образотворчих документів налічує понад 200 тис. од. зб., хронологічно охоплює документи XVII–XXI ст.

У читальній залі здійснюється обслуговування дослідників і творчих працівників різноманітними видами документів з питань образотворчого мистецтва та архітектури, декоративно-прикладного мистецтва тощо, а також надаються консультації та бібліографічні довідки.

Читальна зала відділу образотворчих мистецтв розміщується на третьому поверсі, кімн. 302.

Каталоги:

- Алфавітний каталог (кирилицею).
- Алфавітний каталог (латиницею).

- Систематичний каталог.
- Топографічний каталог (для службового користування).
- Електронний каталог (для службового користування).

Імідж-каталоги:

- Алфавітний каталог вітчизняних видань та видань мовами країн близького зарубіжжя до 1964 р.
- Алфавітний каталог іншомовних видань до 1964 року.
- Алфавітний каталог іншомовних видань з 1965 року.
- Алфавітний каталог фонду образотворчого мистецтва.
- Графіка України.

Бази даних:

- Український плакат.
- Архітектура України на листівці.

Друковані каталоги:

1. Георгій Васильович Малаков (1928–1979) : каталог : альбом (із фондів НБУВ) / НАН України, Нац. б-ка України ім. В. І. Вернадського; авт.-упоряд. Н. Ю. Белічко; відп. ред. Г. М. Юхимець. – Київ, 2000. – 162 с. : іл.

Видання доступно також в електронній формі (http://www.irbis-nbuv.gov.ua/E_LIB/PDF/00000098.pdf).

2. Графіка Георгія Сергеева з фондів НБУВ : кат. колекції / Нац. б-ка України ім. В. І. Вернадського; уклад.: Л. М. Гутник, І. І. Цинковська, Г. М. Юхимець; відп. ред. Н. Б. Захарова; бібліогр. ред. І. Д. Войченко. – Київ, 1997. – 33 с. : іл.

Видання доступно також в електронній формі (http://www.irbis-nbuv.gov.ua/E_LIB/PDF/00000097.pdf).

3. Донець О. М. Радянський лубок із фондів Національної бібліотеки України імені В. І. Вернадського (1923–1958) : каталог / Олена Донець; НАН України, Нац. б-ка України ім. В. І. Вернадського. – Київ, 2006. – 162 с. : іл.

Видання доступно також в електронній формі (http://www.irbis-nbuv.gov.ua/E_LIB/PDF/00000165.pdf).

4. Український друкований плакат 1950–1992 років з фондів Національної бібліотеки України імені В. І. Вернадського : каталог : у 3 вип. / НАН України, Нац. б-ка України ім. В. І. Вернадського. – Київ, 2014–

Вип. 1 : Галькевич Т. А. Український друкований плакат 1950–1964 років з фондів Національної бібліотеки України імені В. І. Вернадського : каталог / Тетяна Галькевич, Олена Донець; відп. ред. Г. М. Юхимець. – Київ, 2014. – 423 с. : іл.

5. Фоменко Д. Д. Аркушеві образотворчі видання у фондах Національної бібліотеки України імені В. І. Вернадського (1904–1923) : бібліогр. покажч. / Діна Фоменко, Ірина Цинковська, Гліб Юхимець; НАН України, Нац. б-ка України ім. В. І. Вернадського; редкол.: О. С. Онищенко (голова), П. Т. Тронько, Л. А. Дубровіна [та ін.]; бібліогр. ред. Т. Є. Яковець. – Київ, 2002. – 196 с. : іл.

Видання доступно також в електронній формі (http://www.irbis-nbuv.gov.ua/E_LIV/PDF/EIF0000010.PDF).

6. Фоменко Д. Мідні гравірувальні дошки українських друкарень XVII–XIX ст. у фондах Національної бібліотеки України імені В. І. Вернадського : каталог / Діна Фоменко, Ірина Цинковська, Гліб Юхимець ; Нац. б-ка України імені В. І. Вернадського ; голова редкол. О. Онищенко ; авт. вступ. ст.: Ірина Цинковська, Гліб Юхимець. – Київ : Академперіодика, 2014. – 359 с. : іл.

Додаткова інформація про інформаційні ресурси відділу образотворчих мистецтв – за посиланням: <http://nbuv.gov.ua/node/545>

5.7. Читальні зали Інституту рукопису

Інститут рукопису створений у 1992 р. як науково-дослідний структурний підрозділ НБУВ на базі відділу рукописів, який своєю чергою був створений у 1918 р. Відтоді у рукописному підрозділі були сконцентровані окремі зібрання, рукописи та історичні документи з найдавніших часів, зібрані багатьма історико-просвітницькими установами, навчальними закладами та видатними українськими діячами XIX ст., а також колекційні рукописні матеріали та архіви, зібрані зусиллями фундаторів Всеукраїнської академії наук та видатними вченими XX – початку XXI ст.

Фонд рукописної спадщини (рукописних книг кириличного, грецького та латинського, арабського та інших видів письма, історичних актових документів, творчих матеріалів видатних діячів тощо) нині нараховує 450 окремих фондів історико-культурних та просвітницьких установ, особових фондів видатних вчених та діячів культури, колекцій рукописних книг та документів різними мовами (загалом понад 626 тис. одиниць зберігання). Серед них близько 8 тис. рукописних книг, більше 100 тис. актових документів, документи та матеріали українських та світових діячів науки, культури, громадських рухів, понад 135 тис. одиниць зберігання фонду юдаїки, що містить рукописні та книжкові колекції єврейської спадщини. У фондах Інституту рукопису зібрано колекційні рукописи, які ілюструють розвиток матеріалу письма, різних систем писемності та техніки кодексів різних народів.

Рукописні фонди бібліотек не лише підпадають під дію Закону України «Про бібліотеки та бібліотечну справу» як «бібліотечний документ», а й є складником Національного архівного фонду України. Тому облік фондів, створення науково-довідкового апарату (в тому числі каталогів, картотек та описів), обслуговування користувачів здійснюється за правилами

архівної системи і відповідно до Закону України «Про Національний архівний фонд та архівні установи України». Описи архівних фондів та колекцій Інституту рукопису поставлено на державний облік.

Рукописний фонд бібліотеки є національним культурним надбанням України. Інститут рукопису має дві читальні зали: читальну залу відділу фондів рукописної спадщини та читальну залу відділу фонду юдаїки.

5.7.1. Каталоги відділу фондів рукописної спадщини

У відділі фондів рукописної спадщини здійснюється введення у науковий і культурний обіг найцінніших рукописних пам'яток та документів українського народу та народів, що проживають на території України, а також колекційних рукописних матеріалів інших країн та народів з найдавніших часів до наших днів. У читальній залі здійснюється обслуговування користувачів.

Читальна зала розміщена на третьому поверсі, кімн. 307.

Каталоги та картотеки, описи фондів:

- Систематичний каталог підручного фонду Інституту рукопису.
- Картотека «Дисертації студентів КДА».
- Фондова картотека.
- Описи справ фондів.

Імідж-каталоги:

- Алфавітний каталог. Літературні матеріали (фонд І).
- Алфавітний каталог. Листування (фонд ІІ, кирилицею).
- Алфавітний каталог. Листування (фонд ІІІ, латиницею).
- Алфавітний каталог підручного фонду Інституту рукопису.
- Хронологічний каталог загальний.
- Хронологічний каталог ІІ-го відділу (фонд 2). Історичні матеріали.
- Іменний. Алфавітний каталог загальний (кирилицею).
- Іменний. Алфавітний каталог загальний (латиницею).
- Іменний покажчик до каталогу А. Лебедева.
- Картотека «Збірка О. М. Лазаревського».
- Картотека «Київ у фондах Інституту рукопису».

Друковані каталоги, путівники, покажчики

Загальні:

1. Архіви, колекції та зібрання державних, громадських та релігійних установ у фондах Інституту рукопису Національної бібліотеки України імені В. І. Вернадського : путівник / НАН України, Нац. б-ка України імені

В. І. Вернадського, Ін-т рукопису ; авт.-кол.: О. П. Бодак, О. С. Боляк, С. О. Булагова, О. М. Гальченко, Т. В. Герасімова, Л. А. Гнатенко, Т. С. Горбач, С. Г. Даневич, Т. А. Добрянська, Л. А. Дубровіна, Н. М. Зубкова, О. А. Іванова, Г. Ю. Калініч, Е. С. Клименко, Г. І. Ковальчук, І. С. Корчемна, О. М. Купченко-Гринчук, В. Е. Лось, Т. В. Міцан, І. А. Сергєєва, О. А. Скрипка, С. В. Сохань, С. В. Старовойт, О. П. Степченко, О. О. Хамрай, О. М. Цицюра, Є. К. Чернухін, Н. О. Щеколдіна, Л. С. Щерба, Л. М. Яременко ; редкол.: Л. А. Дубровіна (голова), Г. В. Боряк, Н. М. Зубкова [та ін.]. – Київ, 2015. – 328 с.

Видання доступно також в електронній формі http://irbis-nbuv.gov.ua/E_LIB/EIF0000066/index.html

2. Видатні вчені Національної Академії наук України. Особові архівні та рукописні фонди академіків і членів-кореспондентів у Національній бібліотеці України імені В. І. Вернадського (1918–1998) : путівник / НАН України, Нац. б-ка України ім. В. І. Вернадського ; уклад.: О. С. Боляк, Т. І. Воронкова, С. Г. Даневич, Н. М. Зубкова, І. В. Клименко, І. Д. Лисоченко, Т. Г. Маєр, М. Л. Скірта, К. П. Терещенко; В. Г. Врублевський, О. М. Закусило, О. О. Колобов, О. Г. Луговський, С. В. Старовойт, Ш. Стрельська ; передм. Л. А. Дубровіної, В. Г. Врублевського, О. І. Путра ; редкол.: О. С. Онищенко, В. Г. Врублевський, С. Д. Даневич [та ін.]. – Київ, 1998. – 307 с.

Видання доступно також в електронній формі (http://www.irbis-nbuv.gov.ua/E_LIB/PDF/00000028.pdf).

3. Особові архівні фонди Інституту рукопису : путівник / НАН України, Нац. б-ка України ім. В. І. Вернадського, Ін-т рукопису ; уклад.: О. С. Боляк, С. О. Булагова, Т. І. Воронкова, С. Г. Даневич, Л. А. Дубровіна, Н. М. Зубкова, М. К. Іваннікова, О. А. Іванова, І. В. Клименко, І. Д. Лисоченко, Т. Г. Маєр, Т. В. Міцан, І. А. Сергєєва, М. Л. Скірта, С. В. Сохань, О. П. Степченко, К. П. Терещенко ; редкол.: О. С. Онищенко (відп. ред.), Г. В. Боряк, С. Г. Даневич (відп. секретар), Л. А. Дубровіна (заст. відпов. редактора) [та ін.]. – Київ, 2002. – 768 с.

Видання доступно також в електронній формі (http://www.irbis-nbuv.gov.ua/E_LIB/PDF/00000073.pdf).

4. Фонди відділу рукописів Центральної наукової бібліотеки АН УРСР : зб. наук. пр. / АН УРСР, Центр. наук. б-ка ; відп. ред. М. П. Візир. – Київ : Наук. думка, 1982. – 155 с.

Видання доступно також в електронній формі (http://www.irbis-nbuv.gov.ua/E_LIB/PDF/000000).

Каталоги та описи колекцій рукописних книг:

1. Апанович Е. М. Рукописная светская книга XVIII в. на Украине. Исторические сборники / Е. М. Апанович ; отв. ред. Н. Н. Розов ; АН УССР, Центр. науч. б-ка. – Киев, 1983. – 223 с.

2. Гнатенко Л. А. Слов'янська кирилична рукописна книга XII–XIII ст. з фондів Інституту рукопису Національної бібліотеки України імені

В. І. Вернадського : каталог. Кодиколого-палеографічне та графіко-орфографічне дослідження. Палеографічний альбом / Л. А. Гнатенко ; редкол.: Л. А. Дубровіна (голова), Н. М. Зубкова (заст. голови), Г. В. Боряк [та ін.]. – Київ, 2012. – 154 с. : 52 іл.

3. Гнатенко Л. А. Слов'янська кирилична рукописна книга XV ст. з фондів Інституту рукопису Національної бібліотеки України імені В. І. Вернадського : каталог / Людмила Гнатенко ; редкол.: О. С. Онищенко (голова) М. Ф. Дмитрієнко, Л. А. Дубровіна [та ін.]; НАН України, Нац. б-ка України ім. В. І. Вернадського. – Київ, 2003. – 194, [158] с.: іл.

Видання доступно також в електронній формі http://irbis-nbuv.gov.ua/E_LIB/PDF/00000023.pdf.

4. Гнатенко Л. А. Слов'янська кирилична рукописна книга XIV ст. з фондів Інституту рукопису Національної бібліотеки України імені В. І. Вернадського : каталог. Кодиколого-орфографічне дослідження. Палеографічний альбом / Людмила Гнатенко ; редкол.: О. С. Онищенко (голова), В. В. Німчук, С. Г. Даневич (відп. секретар) [та ін.]; НАН України, Нац. б-ка України ім. В. І. Вернадського. – Київ, 2007. – 264 с. : іл.

Видання доступно також в електронній формі (http://www.irbis-nbuv.gov.ua/E_LIB/PDF/00000022.pdf).

5. Грецькі актові документи і листи : з фондів Центр. наук. б-ки ім. В. І. Вернадського АН УРСР : кат. рукописів XVI–XIX ст. / АН УРСР ; Центр. наук. б-ка ; Археогр. комісія ; уклад. Є. К. Чернухін ; наук. ред. Л. А. Дубровіна ; відп. ред. В. І. Ульяновський. – Київ, 1991. – 54 с.

Видання доступно також в електронній формі (http://www.irbis-nbuv.gov.ua/E_LIB/PDF/00000032.pdf).

6. Грецькі рукописи у зібраннях Києва : каталог / НАН України, Нац. б-ка України ім. В. І. Вернадського, Ін-т рукопису, Ін-т української археології та джерелознавства ім. М. С. Грушевського [та ін.] ; упоряд. Є. Чернухін ; редкол.: І. Шевченко (голова), Е. Л. Кінен, О. Онищенко [та ін.] ; ред. Н. Черкаська. – Київ ; Вашингтон, 2000. – 384 с. : рис.

Видання доступно також в електронній формі (http://www.irbisnbuv.gov.ua/E_LIB/PDF/00000067.pdf).

7. Іванова О. А. Слов'янська кирилична рукописна книга XVI ст. з фондів Інституту рукопису Національної бібліотеки України імені В. І. Вернадського : наук. кат. Палеографічний альбом / О. А. Іванова, О. М. Гальченко, Л. А. Гнатенко ; редкол.: Л. А. Дубровіна (голова), Н. М. Зубкова (заст. голови), Г. В. Боряк [та ін.]; НАН України, Нац. б-ка України ім. В. І. Вернадського. – Київ, 2010. – 791 с. : іл.

8. Каталог арабских рукописей из ЦНБ им. В. И. Вернадского АН УССР / АН УССР ; Центр. науч. б-ка. ; сост.: А. В. Савченко ; отв. ред. Л. А. Дубровина. – Киев, 1988. – 63 с.

Видання доступно також в електронній формі (http://www.irbis-nbuv.gov.ua/E_LIB/PDF/00000106.pdf).

9. Клименко Е. С. Кириличні співочі рукописи монодійної традиції XII–початку XX ст. з фондів Інституту рукопису Національної бібліотеки України імені

В. І. Вернадського : іст.-кодиол. дослідж. : каталог : палеогр. альб. / Е. С. Клименко, О. М. Гальченко ; редкол.: Л. А. Дубровіна (голова), Н. М. Зубкова, Г. І. Ковальчук [та ін.] ; НАН України, Нац. б-ка України ім. В. І. Вернадського, Ін-т рукопису. – Київ, 2011. – 305 с. : іл.

10. Лебедев А. Рукописи Церковно-археологического музея Императорской Киевской Духовной Академии Т. 1. / Александр Лебедев. – Саратов : Электро-тип. «Волга», 1916. – II, 472 с.

Видання доступно також в електронній формі (http://www.irbis-nbuv.gov.ua/E_LIB/PDF/00000146.pdf).

11. Маслов С. И. Обзор рукописей Библиотеки Императорского университета Св. Владимира / С. И. Маслов. – Киев : Тип. Имп. ун-та Св. Владимира ; Акц. о-ва печ. и изд. дела Н. Т. Корчак-Новицкого, 1910. – 45 с.

Видання доступно також в електронній формі (http://www.irbis-nbuv.gov.ua/E_LIB/PDF/00000465.pdf).

12. Описание рукописей Почаевской лавры, хранящихся в библиотеке музея при Киевской духовной академии / сост. В. Березин (На Евгениево-Румянцевскую премию). – Киев : Тип. Г. Т. Корчак-Новицкого, 1881. – 83 с.

13. Описание рукописей библиотеки Историко-филологического института князя Безбородко в г. Нежине / сост. под ред. М. Сперанского. – М. : Т-во тип. А. И. Мамонтова, 1900. – 143 с.

Видання доступно також в електронній формі (http://www.irbis-nbuv.gov.ua/E_LIB/PDF/00000460.pdf).

14. Описание рукописей библиотеки Историко-филологического института князя Безбородко в г. Нежине (Окончание) / сост. М. Сперанским. – Нежин : Типолит. М. В. Глезера, 1901. – 39 с.

Видання доступно також в електронній формі (http://www.irbis-nbuv.gov.ua/E_LIB/PDF/00000461.pdf).

15. Описание рукописей Церковно-археологического музея при Киевской духовной академии / сост. Н. И. Петров. – Киев, 1875–1879.

Вып. 1. – Киев : Тип. С. Т. Еремеева, 1875. – 280 с.

Вып. 2. – Киев : Тип. В. Давиденко, 1877. – С. 281–542.

Вып. 3. – Киев : Тип. В. Давиденко, 1879. – С. 543–683, CVIII.

16. Петров Н. И. Описание рукописных собраний, находящихся в городе Киеве [Электронный ресурс] / Н. И. Петров. – М. : Унив. тип., 1891–1904.

Вып. 1 : Собрание рукописей Московского митрополита Макария (Булгакова), Мелецкого монастыря на Волыни, Киево-Братского монастыря и Киевской духовной семинарии. – 1891. – VIII, 321 с.

Видання доступно також в електронній формі (http://www.irbis-nbuv.gov.ua/E_LIB/PDF/00000448.pdf).

Вып. 2 : Собрания рукописей Киево-Печерской лавры, Киевских монастырей Златоверхо-Михайловского, Пустынно-Никольского, Выдубицкого и женского Флоровского и Десятинной церкви. – 1896. – 294 с.

Видання доступно також в електронній формі (http://www.irbis-nbuv.gov.ua/E_LIB/PDF/00000449.pdf).

Вып. 3 : Библиотека Киево-Софийского собора. – 1904. – IV, 307, VIII с.

Видання доступно також в електронній формі (http://www.irbis-nbuv.gov.ua/E_LIB/PDF/00000450.pdf).

17. Просвітителі Кирило і Мефодій у писемних джерелах Інституту рукопису ЦНБ НАН України : кат. рукописів друг. пол. XV – першої чверті XX ст. / НАН України, Центр. наук. б-ка ім. В. І. Вернадського, Ін-т рукопису, Ін-т укр. археографії та джерелознавства ім. М. С. Грушевського ; уклад., передм. Л. А. Гнатенко ; вступ. ст. П. С. Соханя ; відп. ред.: П. С. Сохань, О. С. Онищенко. – Київ, 1995. – 113 с. : 16 вклейок. (Науково-довідкові видання з історії України ; вип. 40).

Видання доступно також в електронній формі (http://www.irbis-nbuv.gov.ua/E_LIB/PDF/00000107.pdf).

18. Рукописное собрание библиотеки Историко-филологического института князя Безбородко в г. Нежине. Приобретения 1901–1903 гг. / описание сост. М. Сперанским. – Нежин : Типо-лит. М. В. Глезера, 1903. – 28 с.

Видання доступно також в електронній формі (http://www.irbis-nbuv.gov.ua/E_LIB/PDF/00000462.pdf).

19. Рукописное собрание библиотеки Историко-филологического института князя Безбородко в г. Нежине. Приобретения 1904–1905 гг. / сост. М. Сперанским. – Нежин : Типо-лит. насл. В. К. Меленевского, 1905. – 40 с.

Видання доступно також в електронній формі (http://www.irbis-nbuv.gov.ua/E_LIB/PDF/00000463.pdf).

20. Сводный каталог славяно-русских рукописных книг, хранящихся в СССР. XI–XIII вв. / АН СССР, Отд-ние истории, Археогр. комиссия ; сост.: Е. В. Афанасьева, М. В. Бражников, Н. П. Визирь. – М. : Наука, 1984. – 405 с.

21. Слов'янські рукописи XI–XIV ст. у фондах відділу рукописів Центральної наукової бібліотеки Академії наук Української РСР : огляд, опис, публікації / уклад. М. В. Геппенер ; за участю: М. П. Візира, Й. В. Шубинського ; відп. ред. О. А. Лазаревський ; АН УРСР, Центр. наук. б-ка. – Київ : Наук. думка, 1969. – 152 с. : фот.

22. Щеглова С. А. Описание рукописей Киевского художественно-промышленного и научного музея имени Государя Императора Николая Алексеевича / С. А. Щеглова. – Петроград : Тип. Имп. АН, 1916. – 112 с.

Видання доступно також в електронній формі (http://www.irbis-nbuv.gov.ua/E_LIB/PDF/00000466.pdf).

Тематичні каталоги та покажчики:

1. Бодак О. П. Архів Михайла Брайчевського у фондах Інституту рукопису Національної бібліотеки України імені В. І. Вернадського : каталог / О. П. Бодак ; НАН України, Нац. б-ка України ім. В. І. Вернадського, Ін-т рукопису ; редкол.: Л. А. Дубровіна (відп. ред.), Л. М. Яременко, Н. М. Зубкова [та ін.]. – Київ, 2007. – 409 с.

Видання доступно також в електронній формі (http://www.irbis-nbuv.gov.ua/E_LIB/PDF/00000017.pdf).

2. Вісті Таврійської вченої архівної комісії і Таврійського товариства історії, археології та етнографії (1887–1931) : бібліогр. покажч. / НАН України, Ін-т укр. археології, Центр. наук. б-ка ім. В. І. Вернадського ; уклад. Л. В. Шарипова ; відп. ред. Л. А. Дубровіна. – Київ, 1994. – 160 с. (Науково-довідкові видання з історії України ; вип. 29).

3. Б. Д. Грінченко : документи і матеріали з фондів Інституту рукопису ЦНБ ім. В. І. Вернадського НАН України : покажчик. Вип. 1 : Віршовані твори / НАН України, Центр. наук. б-ка ім. В. І. Вернадського, Ін-т укр. археології ; упоряд. Н. М. Зубкова. – Київ, 1994. – 244 с. (Науково-довідкові видання з історії України ; вип. 38).

Видання доступно також в електронній формі (http://www.irbis-nbuv.gov.ua/E_LIB/PDF/00000108.pdf).

4. Документальні матеріали М. С. Грушевського у фондах Відділу рукописів ЦНБ ім. В. І. Вернадського АН УРСР : каталог / АН УРСР, Центр. наук. б-ка ім. В. І. Вернадського, Археогр. Комісія ; укладав С. М. Кіржаєв ; відп. ред. М. І. Сенченко ; наук. ред. Л. А. Дубровіна. – Київ, 1991. – 119 с. (Науково-довідкові видання з історії України ; вип. 16).

Видання доступно також в електронній формі (http://www.irbis-nbuv.gov.ua/E_LIB/PDF/00000104.pdf).

5. Зубкова Н. М. Архів і бібліотека видатного діяча українського просвітництва Б. Д. Грінченка : з фондів Нац. б-ки ім. В. І. Вернадського / Н. М. Зубкова ; Л. А. Дубровіна (відп. ред.) ; НАН України, Нац. б-ка України ім. В. І. Вернадського, Ін-т рукопису. – Київ, 2008. – 178 с.

Видання доступно також в електронній формі (http://www.irbis-nbuv.gov.ua/E_LIB/PDF/EIF00000018.PDF).

6. Клименко І. В. Архів українського мистецтвознавця Б. С. Бутника-Сіверського (1901–1983) у фондах Інституту рукопису Національної бібліотеки імені В. І. Вернадського : біографічне дослідження. Науковий каталог / І. В. Клименко ; відп. ред. С. В. Сохань. – Київ, 2015. – 464 с. : 5 іл.

Видання доступно також в електронній формі (http://www.irbis-nbuv.gov.ua/E_LIB/PDF/00003693/).

7. Музичний архів М. Д. Леонтовича : каталог / НАН України, Нац. б-ка України імені В. І. Вернадського, Ін-т рукопису, М-во культури і мистецтв України, Нац. муз. акад. України ім. П. І. Чайковського ; уклад.: Л. П. Корній (опис духовних творів), Е. С. Клименко (опис світських творів) ; вступ. ст.: Л. П. Корній ; вид. підгот.: О. С. Боляк, М. Л. Скирґа ; відп. ред. Л. А. Дубровіна. – Київ, 1999. – 114 с.

Видання доступно також в електронній формі (http://www.irbis-nbuv.gov.ua/E_LIB/PDF/00000109.pdf).

8. Опис автографів українських письменників (XIX – початок ХХ ст.) / АН УРСР, Держ. публ. б-ка УРСР ; склали: А. Г. Адаменко, Д. М. Іофанов,

З. В. Кирилук, О. К. Олійниченко, Й. В. Шубінський ; відп. ред. Є. П. Кирилук. – Київ : Вид-во АН УРСР, 1959. – 215 с.

Видання доступно також в електронній формі (http://www.irbis-nbuv.gov.ua/E_LIB/PDF/00000105.pdf).

9. Опис рукописів Т. Г. Шевченка / АН УРСР, Ін-т літ. ім. Т. Г. Шевченка ; склали: А. Г. Адаменко, М. С. Грудницька, Л. Ф. Кодацька, Й. М. Куриленко [та ін.] ; відп. ред. О. І. Білецький. – Київ : Вид-во АН УРСР, 1961. – 551 с. : іл.

10. Описание автографов Н. В. Гоголя / АН УССР, Гос. публ. б-ка УССР, Отдел рукописей ; сост. И. В. Шубинский ; отв. ред. С. И. Петров ; ред. А. А. Назаревский. – Киев : Изд-во АН УССР, 1952. – 55 с.

Видання доступно також в електронній формі (http://www.irbis-nbuv.gov.ua/E_LIB/PDF/00000155.pdf).

11. Степченко О. П. Архівна спадщина П. Я. Стебницького у фондах Інституту рукопису Національної бібліотеки України імені В. І. Вернадського : каталог / О. П. Степченко ; редкол.: Л. А. Дубровіна (голова), О. С. Боляк, Г. В. Боряк [та ін.] ; НАН України, Нац. б-ка України ім. В. І. Вернадського, Ін-т рукопису. – Київ, 2014. – 464 с. : іл.

Видання доступно також в електронній формі (http://irbis-nbuv.gov.ua/E_LIB/PDF/EIF00000043/).

12. Чернухін Є. Архів протоієрея Трифілія Карацоглу : першоджерела з історії греків Криму та Надазов'я ХVIII ст. у фондах Інституту рукопису Національної бібліотеки України імені В. І. Вернадського / Є. Чернухін ; НАН України, Нац. б-ка України імені В. І. Вернадського. – Київ, 2016. – 320 с. : іл.

Видання доступно також в електронній формі. – Режим доступу: http://irbis-nbuv.gov.ua/E_LIB/EIF00004204

13. Чернухін К. Є. Архів філологів А. О. Білецького і Т. М. Чернишової в фондах Інституту рукопису Національної бібліотеки України імені В. І. Вернадського : біогр. дослідж. : наук. кат. / К. Є. Чернухін, Т. С. Горбач, О. М. Купченко-Гринчук, В. Е. Лось ; редкол.: Л. А. Дубровіна (голова), О. С. Боляк, Н. М. Зубкова [та ін.] ; Нац. б-ка України ім. В. І. Вернадського. – Київ, 2014. – 304 с. : іл.

Видання доступно також в електронній формі (http://www.irbis-nbuv.gov.ua/E_LIB/EIF0000070/).

14. Щорсовская библиотека графа Литавора Хрептовича / сообщ. С. Л. Пташицкий. – М. : Печ. А. И. Снегиревой, 1899. – 31 с.

15. Яворский Ю. А. Описание рукописей Александровской киевской гимназии / Ю. А. Яворский. – Киев : Тип. ун-та Св. Владимира, 1913. – 24 с.

5.7.2. Каталоги відділу фонду юдаїки

Зібрання єврейських рукописів та друкованих видань, що зберігається у відділі фонду юдаїки Інституту рукопису, є надзвичайно цікавим для дослідників, що спеціалізуються в галузі історії, релігії та культури євреїв взагалі та східноєвропейського єврейства зокрема. Важливою для істориків

і культурологів є колекція пінкасім (записних книжок єврейських громад та організацій), основу зібрання яких складає музейна та архівна колекції Петербурзького Єврейського історико-етнографічного товариства (1908–1930). Основу колекції єврейських друків становлять фонди відділів «Орієнталія» та єврейського відділу, створеного у НБУВ у 20–30-х роках ХХ століття.

Зала розміщується на четвертому поверсі, кімн. 403.

Картотеки:

- Аналітично-алфавітний розпис статей російсько-єврейських періодичних видань. 1865–1920 роки. Журнали. Російською мовою.
- Алфавітна картотека російсько-єврейських періодичних видань. 1861–1936 роки. Журнали; газети; бюлетні. Мови: українська, російська.
- Алфавітна картотека дублетів російсько-єврейських періодичних видань. 1861–1936 роки. Журнали; газети; бюлетні. Мови: українська, російська.
- Алфавітна картотека сучасних видань з юдаїки західно-європейськими мовами (латиниця). З 1985 по поточний рік. Книги; журнали; продовжувані видання. Мови: англійська, німецька, польська, англійська, іврит.
- Алфавітна картотека видань із юдаїки західно-європейськими мовами (латиниця). XVII ст. – початок ХХ ст. Книги; журнали; продовжувані видання. Мови: англійська, німецька, латина, французька, польська.
- Алфавітна картотека сучасних видань з юдаїки. Друга половина ХХ – поточний рік. Книги; журнали; продовжувані видання; збірники. Мови: українська, російська.
- Алфавітна картотека видань з юдаїки. Друга половина ХІХ – перша половина ХХ ст. Книги; збірники; щорічники; звіти та статутні єврейських громадських організацій. Мови: українська, російська.
- Алфавітна картотека періодичних видань. ХІХ ст. – поточний рік. Журнали; газети; календарі, щорічники, продовж. видання. Мови: іврит, їдиш, латина; двомовні видання:
  - а) транслітерація латиницею;
  - б) транслітерація кирилицею.

Друковані каталоги:

1. Сергеева І. А. Архівна спадщина Семена Ан-ського у фондах Національної бібліотеки України імені В. І. Вернадського / І. А. Сергеева ; редкол.: О. Онищенко (голова), І. Шевченко, Г. Боряк [та ін.] ; НАН України, Нац. б-ка України ім. В. І. Вернадського, Центр дослідж. історії і культури східноєвроп. єврейства. – Київ : Дух і літера, 2006. – 544 с.

Видання доступно також в електронній формі (http://irbis-nbuv.gov.ua/E_LIB/PDF/00000065.pdf).

2. Шолохова Л. В. Фоноархів єврейської музичної спадщини : колекція фонографічних записів єврейського фольклору із фондів Інституту рукопису : анот. кат. фоноциліндрів та нот. і текст. розшифровок / Л. В. Шолохова ; редкол.: О. С. Онищенко (голова), Л. А. Дубровіна, В. Ю. Омельчук, [та ін.] ; НАН України, Нац. б-ка України ім. В. І. Вернадського, Ін-т рукопису. – Київ, 2001. – 843 с.

Видання доступно також в електронній формі (http://www.irbis-nbuv.gov.ua/E_LIB/PDF/00000059.pdf).

Додаткова інформація про інформаційні ресурси Інституту рукопису – за посиланням: <http://nbuv.gov.ua/node/539>

5.8. Каталоги Інституту архівознавства

Інститут архівознавства створений 6 березня 1968 р. як Центральний науковий архів Академії наук УРСР, з 30 вересня 1992 р. – Інститут архівознавства НБУВ. Він є науковим підрозділом, що комплектує архівні документи установ НАН України та особові фонди вчених, організовує їх наукове описування та забезпечує облік документів Архівного фонду НАН України, вводить документи у науковий обіг, здійснюючи дослідження в галузі історії української науки.

У фондах Інституту архівознавства представлено документи, що відтворюють розвиток української науки упродовж ХХ століття та особистий внесок видатних вчених НАН України, широкі міжнародні наукові зв'язки. Вони містять інформацію з усіх аспектів діяльності Національної академії наук України як головної наукової установи України від часу її створення до сьогодні. Також у їхньому складі є документи з історії України колекційного характеру.

Масив архівних фондів Інституту архівознавства складається з двох частин. Це фонди академічних установ, що включають науково-дослідну та науково-організаційну документацію, і фонди особового походження вчених НАН України, що включають рукописи наукових праць, біографічні документи, документи про наукову, педагогічну, громадську діяльність, листування, чисельний ілюстративний матеріал. Вони становлять основу джерельної бази Інституту архівознавства. В Інституті архівознавства нараховується понад 400 особових архівних фондів та фондів установ. Оперативне інформаційне обслуговування користувачів забезпечується у читальній залі Інституту архівознавства, яка розміщується на четвертому поверсі, кімн. 403 (надання архівних довідок – 1-й поверх, кімн. 104).

Карткові каталоги та картотеки:

- Фондова картотека.
- Описи справ фондів.
- Іменний міжфондовий покажчик «Листування в особових фондах Інституту архівознавства».

Друковані каталоги, покажчики, путівники:

1. Архівні фонди установ Національної академії наук України : путівник / НАН України, Нац. б-ка України ім. В. І. Вернадського, Ін-т архівознавства; авт.-упоряд.: Л. М. Яременко (керівник), О. В. Березовська, О. В. Січова [та ін.] ; редкол.: О. С. Онищенко (відп. ред.), О. В. Березовська, Г. В. Боряк, Л. С. Воловник, Л. С. Герасименко, Ю. О. Бойко, Л. В. Гарбар. – Київ, 2008. – 446, [2] с.

Видання доступно також в електронній формі (http://irbis-nbuv.gov.ua/E_LIB/PDF/EIF00000020.PDF).

2. Видатні вчені Національної Академії наук України. Особові архівні та рукописні фонди академіків і членів-кореспондентів у Національній бібліотеці України ім. В. І. Вернадського (1918–1998) : путівник / НАН України, Нац. б-ка України ім. В. І. Вернадського, Ін-т рукопису, Ін-т архівознавства ; уклад.: О. С. Боляк, Т. І. Воронкова, С. Г. Даневич, Н. М. Зубкова, І. В. Клименко, І. Д. Лисоченко, Т. Г. Маєр, М. Л. Скирта, К. П. Терещенко; В. Г. Врублевський, О. М. Закусило, О. О. Колобов, О. Г. Луговський, С. В. Старовойт, Ш. Стрельська ; передм. Л. А. Дубровіної, В. Г. Врублевського, О. І. Путра ; редкол.: О. С. Онищенко (голова), В. Г. Врублевський, С. Г. Даневич [та ін.]. – Київ, 1998. – 307 с.

Видання доступно також в електронній формі (http://irbis-nbuv.gov.ua/E_LIB/PDF/00000028.pdf).

3. Історія Національної академії наук України. 1918–1933 : наук.-довід. апарат / НАН України, Нац. б-ка України ім. В. І. Вернадського ; упоряд.: О. О. Колобов, В. А. Кучмаренко, О. Г. Луговський, Т. П. Папакіна, С. В. Старовойт, Л. І. Стрельська, Л. М. Яременко; редкол.: О. С. Онищенко (відп. ред.), Г. В. Боряк, Л. А. Дубровіна [та ін.]. – Київ, 2002. – 448 с. (Джерела з історії науки в Україні).

Видання доступно також в електронній формі (http://irbis-nbuv.gov.ua/E_LIB/PDF/00000011.pdf).

4. Історія Академії наук України. 1918–1923 : док. і матеріали / АН України, Ін-т укр. археографії, Центр. наук. б-ка ім. В. І. Вернадського, Ін-т архівознавства, Ін-т рукопису ; упоряд.: В. Г. Шмельов, В. А. Кучмаренко, О. Г. Луговський [та ін.] ; редкол.: П. С. Сохань (відп. ред.), П. Д. Овчаренко, Г. В. Боряк [та ін.]. – Київ : Наук. думка, 1993. – 571 с. (Джерела з історії науки в Україні).

Видання доступно також в електронній формі (http://www.irbis-nbuv.gov.ua/E_LIB/PDF/00000008.pdf).

5. Історія Національної академії наук України, 1924–1928 : док. і матеріали / НАН України, Нац. б-ка України ім. В. І. Вернадського, Ін-т укр. археографії та джерелознавства ім. М. С. Грушевського ; упоряд.: В. А. Кучмаренко, О. В. Луговський, Т. П. Папакіна, Л. І. Стрельська, Л. М. Яременко ; редкол.: О. С. Онищенко (відп. ред.), Г. В. Боряк, Л. А. Дубровіна [та ін.]. – Київ, 1998. – 762 с. (Джерела з історії науки в Україні).

Видання доступно також в електронній формі (http://www.irbis-nbuv.gov.ua/E_LIB/PDF/00000013.pdf).

6. Історія Національної Академії наук України, 1929–1933 : док. і матеріали / НАН України, Нац. б-ка України ім. В. І. Вернадського, Ін-т укр. археографії та джерелознавства ім. М. С. Грушевського ; упоряд.: Т. В. Вересовська, В. Г. Врублевський, В. А. Кучмаренко, Т. П. Папакіна, Л. І. Стрельська, Л. М. Яременко ; редкол.: П. С. Сохань (відп. ред.), Т. П. Папакіна, Л. І. Стрельська, Л. М. Яременко [та ін.]. – Київ, 1998. – 542 с. (Джерела з історії науки в Україні).

Видання доступно також в електронній формі (http://www.irbis-nbuv.gov.ua/E_LIB/PDF/00000012.pdf).

7. Історія Національної академії наук України (1934–1937) : док. і матеріали / НАН України, Нац. б-ка України ім. В. І. Вернадського, Ін-т архівознавства ; упоряд.: В. А. Кучмаренко, Л. І. Стрельська, Т. П. Папакіна, Л. М. Яременко, С. В. Старовойт, Т. В. Варава, О. Г. Луговський ; редкол.: О. С. Онищенко (відп. ред.), Г. В. Боряк, Л. А. Дубровіна [та ін.]. – Київ, 2003. – 831 с. (Джерела з історії науки в Україні).

Видання доступно також в електронній формі (http://irbis-nbuv.gov.ua/E_LIB/PDF/00000009.pdf).

8. Історія Національної академії наук України (1938–1941) : док. і матеріали / НАН України, Нац. б-ка України ім. В. І. Вернадського, Ін-т архівознавства ; упоряд.: В. А. Кучмаренко, Т. П. Папакіна, Л. І. Стрельська, Л. М. Яременко, С. В. Старовойт, Т. В. Варава, О. Г. Луговський ; редкол.: О. С. Онищенко (відп. ред.), Г. В. Боряк, Л. А. Дубровіна [та ін.]. – Київ, 2003. – 920 с. (Джерела з історії науки в Україні).

Видання доступно також в електронній формі (http://irbis-nbuv.gov.ua/E_LIB/PDF/00000010.pdf).

9. Історія Національної академії наук України (1941–1945) : у 2 ч. / НАН України, Нац. б-ка України ім. В. І. Вернадського, Ін-т архівознавства, Ін-т укр. археографії та джерелознавства ім. М. С. Грушевського ; редкол.: О. С. Онищенко (відп. ред.), Г. В. Боряк, В. П. Даниленко [та ін.]. – Київ, 2007.

Ч. 1 : Документи і матеріали / упоряд.: Л. М. Яременко, В. А. Кучмаренко, Л. І. Стрельська, С. В. Старовойт, В. М. Удовик, Н. І. Малолетова. – 808 с.

Видання доступно також в електронній формі (http://irbis-nbuv.gov.ua/E_LIB/PDF/EIF00000023.PDF).

Ч. 2 : Додатки / упоряд.: Л. М. Яременко, В. А. Кучмаренко, С. В. Старовойт, Л. І. Стрельська. – 576 с.

Видання доступно також в електронній формі (http://irbis-nbuv.gov.ua/E_LIB/PDF/EIF00000024.PDF).

10. Історія Національної академії наук України, 1946–1950 : у 2 ч. / НАН України, Нац. б-ка України ім. В. І. Вернадського, Ін-т архівознавства, Ін-т укр. археографії та джерелознавства ім. М. С. Грушевського ; упоряд.: Л. М. Яременко, С. В. Старовойт, О. М. Березовський, В. А. Кучмаренко ; редкол.: О. С. Онищенко (голова), Г. В. Боряк, В. А. Вергунов [та ін.]. – Київ, 2008. (Джерела з історії науки в Україні).

Ч. 1 : Документи і матеріали. – 604 с. – Бібліогр.: с. 588–599.

Видання доступно також в електронній формі (http://irbis-nbuv.gov.ua/E_LIB/PDF/EIF00000021.PDF).

Ч. 2 : Додатки. – 716 с.

11. Історія Національної академії наук України, 1951–1955 : у 2 ч. / НАН України, Нац. б-ка України ім. В. І. Вернадського, Ін-т архівознавства, Ін-т укр. археографії та джерелознавства ім. М. С. Грушевського ; упоряд.: Л. М. Яременко, С. В. Старовойт, Т. В. Брязало, Г. В. Индиченко ; редкол.: О. С. Онищенко (голова), Г. В. Боряк, В. А. Вергунов [та ін.]. – Київ, 2012. (Джерела з історії науки в Україні).

Ч. 1 : Документи і матеріали. – 879 с. : іл.

Ч. 2 : Додатки. – 913 с.

12. Історія Національної академії наук України, 1956–1960 / НАН України, Нац. б-ка України ім. В. І. Вернадського, Ін-т архівознавства ; редкол.: О. С. Онищенко (голов. ред.), В. А. Вергунов, О. В. Бажан [та ін.]. – Київ, 2015. (Джерела з історії науки в Україні).

Ч. 1 : Документи і матеріали / упоряд.: Л. М. Яременко, Г. В. Индиченко, С. В. Старовойт, Т. В. Брязало, О. І. Вербицька, С. М. Коваленко, Л. О. Шеремета. – 871 с.

Видання доступно також в електронній формі (http://www.irbis-nbuv.gov.ua/E_LIB/PDF/00003680/).

Ч. 2 : Додатки / упоряд.: Л. М. Яременко, Г. В. Индиченко, С. В. Старовойт, О. І. Вербицька, С. М. Коваленко, О. А. Лук'янець, І. В. Шарабанова, Л. О. Шеремета, І. М. Шихненко. – 1063 с.

Видання доступно також в електронній формі (http://www.irbis-nbuv.gov.ua/E_LIB/PDF/00003681/).

13. Шаповал А. І. Документи С. Я. Парамонова у фондах Національної бібліотеки України імені В. І. Вернадського: джерелознавче дослідження : наук. кат. / А. І. Шаповал ; редкол.: Л. М. Яременко (відп. ред.), Л. А. Дубровіна, В. А. Вергунов [та ін.] ; НАН України, Нац. б-ка України ім. В. І. Вернадського, Ін-т архівознавства. – Київ, 2016. – 352 с.

Видання доступно також в електронній формі (http://irbis-nbuv.gov.ua/E_LIB/PDF/EIF00000071/).

Додаткова інформація про інформаційні ресурси Інституту архівознавства – за посиланням: <http://nbuv.gov.ua/node/540>

6. Електронні каталоги та інформаційні ресурси

З 1994 року у НБУВ наповнюється електронний каталог, а з 1998 року – загальнодержавна реферативна база даних «Україніка наукова». Інформаційними ресурсами бібліотеки користується понад 200 тис. читачів. Комп'ютерний парк книгозбірні (понад 200 персональних ЕОМ) використовується для створення електронних каталогів і бібліотек, цифрових колекцій і зібрань, політематичних баз даних, інформаційного обслуговування користувачів. Онлайн-доступ до каталогів і баз даних підтримується програмною системою CDS/ISIS (ЮНЕСКО), доповненою спеціальною компонентою WWW- ІРБІС (ДПНТБ Росії).

Електронний каталог НБУВ відображає книги, періодичні та продовжувані видання, дисертації, автореферати дисертацій, нотні та образотворчі видання тощо. Доступ до порталу НБУВ здійснюється за посиланням: www.nbuv.gov.ua.

6.1. Електронні каталоги

Доступ до електронних каталогів Національної бібліотеки України імені В. І. Вернадського здійснюється за посиланням: <http://www.nbuv.gov.ua/node/554>

Структура цього розділу порталу складається з підрозділів, кожен з яких містить перелік відповідних каталогів та гіперпосилання до них.

Каталоги бібліотек установ Національної академії наук України – єдине вікно пошуку серед каталогів наукових бібліотек академічних інститутів. Режим доступу: <http://nbuv.gov.ua/KATNAN/>

Комплексний пошук у каталогах НБУВ здійснюється в основних базах даних. Режим доступу: <http://nbuv.gov.ua/KOMSEARCH/>

Каталог книжкових видань. Режим доступу: <http://nbuv.gov.ua/BOOKSEARCH/>

Каталог журналів та продовжуваних видань. Режим доступу : <http://nbuv.gov.ua/JRNSEARCH/>

Каталоги історико-культурних фондів згруповані за видами документів, тематикою та місцем зберігання. Режим доступу: <http://nbuv.gov.ua/node/591>

6.2. Каталоги окремих фондів бібліотеки

Інститут рукопису. Режим доступу: <http://nbuv.gov.ua/KATIR/>

Фонд Президентів України. Режим доступу: <http://nbuv.gov.ua/KATFP/>

Відділ бібліотекознавства. Режим доступу: <http://nbuv.gov.ua/KATBIBL/>

Відділ стародруків та рідкісних видань. Режим доступу: <http://nbuv.gov.ua/KATSTAR/>

Відділ зарубіжної україніки. Режим доступу : <http://nbuv.gov.ua/ZARUKR/>

Відділ образотворчих мистецтв. Режим доступу: <http://nbuv.gov.ua/OBRMYST/>

Відділ музичних фондів. Режим доступу: <http://nbuv.gov.ua/MUZFOND/>

Відділ газетних фондів. Режим доступу : <http://nbuv.gov.ua/GAZFOND/>

Сектор картографічних видань. Режим доступу: <http://nbuv.gov.ua/KARTFOND/>

6.3. Фондові каталоги архівних документів

Інститут рукопису. Режим доступу: <http://nbuv.gov.ua/node/539>

Інститут архівознавства. Режим доступу: <http://nbuv.gov.ua/node/540>

6.4. Скановані каталоги (імідже-каталоги)

Сканований генеральний алфавітний каталог (включає інформацію станом на 2006 р.) Режим доступу: <http://nbuv.gov.ua/IMGAK/>

Докладніше про цей каталог див. на с. 10 (2.1).

Сканований алфавітний каталог дисертацій (включає інформацію станом на 2006 р.) Режим доступу: <http://nbuv.gov.ua/IMDYS/>

Докладніше про цей каталог див. на с. 7 (1.3).

Каталоги підрозділів

Інститут рукопису. Режим доступу: <http://nbuv.gov.ua/IMIR/>

Відділ газетних фондів. Режим доступу: <http://nbuv.gov.ua/IMGF/>

Відділ стародруків та рідкісних видань. Режим доступу: <http://nbuv.gov.ua/IMSTAR/>

Відділ зарубіжної україніки. Режим доступу : <http://nbuv.gov.ua/IMZAR/>

Відділ образотворчих мистецтв. Режим доступу: <http://nbuv.gov.ua/IMOBR/>

Відділ музичних фондів. Режим доступу: <http://nbuv.gov.ua/IMMUZ/>

Список використаних джерел

1. Бібліографії найважливіших видань про Національну академію наук та її видатних вчених / [авт. кол.]: В. Ю. Омельчук, Л. В. Беляєва, Л. С. Новосолова // Національна академія наук України, 1918–2008. – Київ, 2008. – С. 600–621.

2. Добко Т. Довідково-бібліографічна діяльність наукових бібліотек Національної академії наук України: становлення та розвиток (XX ст. – перше десятиліття XXI ст.) / Тетяна Добко ; відп. ред. О. С. Онищенко ; НАН України, Нац. б-ка України ім. В. І. Вернадського. – Київ, 2013. – 376 с.

Видання доступно також в електронній формі (http://www.irbis-nbuv.gov.ua/E_LIB/PDF/EIF00000040.pdf).

3. Дубровіна Л. А. Історія Національної бібліотеки України імені В. І. Вернадського. 1918–1941 / Л. А. Дубровіна, О. С. Онищенко ; НАН України, Нац. б-ка України ім. В. І. Вернадського. – Київ, 1998. – 337 с.

4. Дубровіна Л. А. Історія Національної бібліотеки України ім. В. І. Вернадського. 1941–1964 / Л. А. Дубровіна, О. С. Онищенко ; НАН України, Нац. б-ка України ім. В. І. Вернадського. – Київ : Наук. думка, 2003. – 357 с. (Проект «Наукова книга»).

5. Дубровіна Л. А. Історія Національної бібліотеки України ім. В. І. Вернадського. 1965–1991 / Л. А. Дубровіна, О. С. Онищенко ; НАН України, Нац. б-ка України ім. В. І. Вернадського. – Київ, 2008. – 373 с.

6. Internet-вузол Національної бібліотеки України імені В. І. Вернадського : довідкова інформація / НАН України, Нац. б-ка України ім. В. І. Вернадського; уклад.: Л. Й. Костенко, А. О. Чекмарьов – Київ, 2000. – 31 с.

7. Карткові каталоги в системі науково-інформаційних ресурсів Національної бібліотеки України імені В. І. Вернадського : метод. посіб. / НАН України, Нац. б-ка України ім. В. І. Вернадського; уклад.: Г. А. Кузьменко, Т. П. Медвідь. – Київ, 2015. – 48 с.

Видання доступно також в електронній формі (http://nbuv.gov.ua/sites/default/files/basicpage_files/201611_basicpage_files_mat/catalog_2015.pdf).

8. Каталоги Центральной научной библиотеки : справочник / АН УССР, Центр. науч. б-ка ; сост.: А. П. Дараган, М. Я. Каганова ; отв. ред. Ф. З. Шимченко. – Киев : Наук. думка, 1981. – 80 с.

9. Колесник Е. А. Книжные коллекции Центральной научной библиотеки Академии наук УССР / Е. А. Колесник ; АН УССР, Центр. науч. б-ка. – Киев : Наук. думка, 1988. – 115 с. : ил.

10. Кугот А. А. Центральна наукова бібліотека Академії наук УРСР : довідник / А. А. Кугот ; відп. ред. С. К. Гутянський ; АН УРСР, Центр. наук. б-ка. – Київ : Наук. думка, 1973. – 87 с.

11. Лобузін К. В. Технології організації знанневих ресурсів у бібліотечно-інформаційній діяльності : монографія / Катерина Лобузін ; відп. ред. О. С. Онищенко ; Нац. акад. наук. України, Нац. б-ка України ім. В. І. Вернадського. – Київ, 2012. – 249, [1] с.

12. Національна бібліотека України імені В. І. Вернадського (1993–2003) : наук.-бібліогр. покажч. вид. б-ки та літ. про її діяльність / НАН України, Нац. б-ка України ім. В. І. Вернадського; уклад. Н. М. Погребецька; наук. ред. В. Ю. Омельчук. – Київ, 2005. – 518 с.

13. Центральна наукова бібліотека ім. В. І. Вернадського Академії наук України : бібліогр. покажч. 1918–1993 рр. / уклад.: І. Г. Шовкопляс, Р. С. Жданова, Н. М. Погребецька [та ін.] ; відп. ред.: О. С. Онищенко, В. Ю. Омельчук ; АН України, Центр. наук. б-ка. – Київ : Ін-т кібернетики, 1993. – 291 с. (До 75-річчя від часу існування).

ДОДАТОК

Зала обслуговування користувачів у каталогах

У залі каталогів розміщені карткові алфавітні та систематичні каталоги читацького призначення. Тут представлена основна система каталогів, що всебічно розкриває документальний фонд НБУВ. Це – інформаційно-пошукова система традиційного типу, яка інформує читачів про різноманітні види документів із усіх галузей знання, що зберігаються у фондах НБУВ.

У залі каталогів здійснюється оперативне інформаційно-бібліографічне обслуговування внутрішніх та зовнішніх користувачів (особисто, телефоном, електронною чи звичайною поштою).

Для задоволення читацьких запитів чергові консультанти використовують при пошуку документів, за потребою, каталоги та картотеки службового користування, бібліографічні покажчики, електронні інформаційні ресурси.

Відвідувачам пропонуються індивідуальні і групові екскурсії каталогами зали. Читачам надається науково-методична допомога з пошуку інформації з усіх галузей знання. Здійснюється ознайомлення з електронними ресурсами НБУВ та можливостями їх використання.

На замовлення установ, підприємств, організацій, приватних осіб надаються платні бібліографічні послуги згідно з «Переліком платних послуг, які надаються Національною бібліотекою України імені В. І. Вернадського».

Режим роботи зали обслуговування користувачів у каталогах:

з січня по грудень: пн – сб – 9¹⁵ до 18⁰⁰

Кожен останній день місяця – санітарний.

Телефон : (044)524-85-03 (консультант у каталогах)

Електронна пошта: vdbo@nbuv.gov.ua

ЗМІСТ

Вступ	3
Система каталогів Національної бібліотеки України імені В. І. Вернадського. Основне книгосховище. Фонд основного зберігання (Голосіївський проспект, 3)	
1. Карткові каталоги загального користування	5
1.1. Читацький алфавітний каталог книг, надрукованих кириличним шрифтом	6
1.2. Генеральний алфавітний каталог журналів і продовжуваних видань, надрукованих кириличним шрифтом	6
1.3. Алфавітний каталог дисертацій	7
1.4. Алфавітний каталог авторефератів дисертацій	7
1.5. Генеральний алфавітний каталог книг, надрукованих латинським шрифтом	7
1.6. Генеральний алфавітний каталог журналів і продовжуваних видань, надрукованих латинським шрифтом	7
1.7. Зведений алфавітний каталог зарубіжних книг, що надходять до бібліотек установ НАН України	8
1.8. Генеральний систематичний каталог книг, надрукованих кириличним шрифтом	8
1.9. Генеральний систематичний каталог книг, надрукованих латинським шрифтом	8
1.10. Систематичний каталог дисертацій	9
1.11. Зведений систематичний каталог іноземних книг, що централізовано надійшли до фондів бібліотек наукових установ НАН України	9
2. Службові карткові каталоги	
2.1. Генеральний алфавітний каталог книг, надрукованих кириличним шрифтом	10
2.2. Алфавітний каталог авторефератів дисертацій для службового користування	10
2.3. Алфавітний каталог дисертацій для службового користування	10
2.4. Алфавітний каталог відомчих видань	10
2.5. Алфавітний каталог журналів і продовжуваних видань, надрукованих кириличним шрифтом	11
2.6. Алфавітний каталог журналів і продовжуваних видань, надрукованих латинським шрифтом	11
2.7. Топографічний каталог журналів і продовжуваних видань, надрукованих кириличним шрифтом	11

2.8. Топографічний каталог журналів і продовжуваних видань, надрукованих латинським шрифтом	11
2.9. Систематичний каталог книг для службового користування	12
2.10. Архівний каталог видань творів друку України	12
2.10.1. Хронологічно-алфавітний каталог книг, надрукованих кириличним шрифтом	12
2.10.2. Хронологічно-алфавітний каталог книг, надрукованих латинським шрифтом	12
2.10.3. Алфавітний каталог книг без зазначення року видання, надрукованих кириличним шрифтом	13
2.10.4. Хронологічно-алфавітний каталог листівок, надрукованих кириличним шрифтом	13
2.10.5. Хронологічно-алфавітний каталог нотних видань, надрукованих кириличним шрифтом	13
2.10.6. Алфавітний каталог журналів і продовжуваних видань, надрукованих кириличним шрифтом	13
2.10.7. Алфавітний каталог журналів і продовжуваних видань, надрукованих латинським шрифтом	14

3. Каталоги особових книжкових колекцій, колекцій установ та організацій .....

3.1. Каталоги колекцій з фонду основного зберігання	16
---	----

4. Каталоги спеціалізованих підрозділів і читальних залів

4.1. Каталоги відділу науково-бібліографічної інформації	18
4.2. Каталоги читальної зали відділу комплексного бібліотечного обслуговування	21
4.3. Каталоги читальної зали обслуговування періодичними виданнями	22
4.4. Каталоги читальної зали дисертацій та документів на мікроносіях	23
4.5. Каталоги читальної зали картографічних видань	23
4.6. Каталоги читальної зали «Австрійська бібліотека»	25
4.7. Каталоги читальної зали бібліотеки Ісламської Республіки Іран	25
4.8. Каталоги читальної зали бібліотеки Китайської Народної Республіки ...	26
4.9. Каталоги читальної зали публікацій Організації Об'єднаних Націй	26
4.10. Каталоги читальної зали Фонду Президентів України	27
4.11. Каталоги читальної зали бібліотекознавчої літератури	29

5. Каталоги спеціалізованих підрозділів і читальних залів

(вул. Володимирська, 62)

5.1. Каталоги відділу стародруків та рідкісних видань	31
5.2. Каталоги відділу зарубіжної україніки	36
5.3. Каталоги відділу бібліотечних зібрань та історичних колекцій	37
5.4. Каталоги відділу газетних фондів	42
5.5. Каталоги відділу музичних фондів	46

5.6. Каталоги відділу образотворчих мистецтв	48
5.7. Читальні зали Інституту рукопису	50
5.7.1. Каталоги відділу фондів рукописної спадщини	51
5.7.2. Каталоги відділу фонду юдаїки	57
5.8. Каталоги Інституту архівознавства	59

6. Електронні каталоги та інформаційні ресурси

6.1. Електронні каталоги	63
6.2. Каталоги окремих фондів бібліотеки	63
6.3. Фондові каталоги архівних документів	64
6.4. Скановані каталоги (імідж-каталоги)	64
Список використаних джерел	65
ДОДАТОК. Зала обслуговування користувачів у каталогах	67

Науково-довідкове видання

Каталоги Національної бібліотеки України імені В. І. Вернадського

Довідник

Обкладинка С. М. Головаха
Редактор Н. М. Маслакова
Комп'ютерна верстка Л. І. Загородня

Підп. до друку 20.11.2017. Формат 60x84/16.
Ум. друк. арк. 4,19. Обл.-вид. арк. 3,70
Наклад 100 прим. Зам. № 25.

Видруковано у Національній бібліотеці України
імені В. І. Вернадського.
Голосіївський просп., 3, Київ 03039 Україна

Свідоцтво про внесення суб'єкта видавничої справи
до Державного реєстру видавців, виготівників
і розповсюджувачів видавничої продукції
ДК №1390 від 11.06.2003 р.

Для нотаток